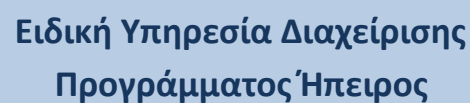

Σχέδιο Αξιολόγησης Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027

7os 2024

Περιεχόμενα

1Α. ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ	3
1Β. EXECUTIVE SUMMARY	4
2. ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	5
2.1 Εισαγωγή	5
2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων	11
3. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	15
3.1 Αρμοδιότητες και συντονισμός εμπλεκόμενων φορέων	15
3.2 Ρόλος εταιρών και ενδιαφερόμενων μερών	18
3.3 Ανεξαρτησία αξιολογητών	19
3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης	19
3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων	20
3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας	21
4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ	24
ΜΕΡΟΣ Α: ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	24
4.1 Συνοπτικός πίνακας	24
4.2 Χρονοδιάγραμμα	25
ΜΕΡΟΣ Β: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	26
Πίνακας 2: Δελτία ταυτότητας αξιολογήσεων	26

1Α. Επιτελική Σύνοψη

Για την επίτευξη του Αναπτυξιακού Οράματος της Περιφέρειας που είναι «Η δυναμική, εξωστρεφής και αιεφορική ανάπτυξη της Ηπείρου, εστιασμένη στην μοναδικότητα, το περιβάλλον και την ιστορία, ώστε να καταστεί ελκυστικός προορισμός για καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τουριστική προσέλκυση επισκεπτών από όλο τον κόσμο καθώς και ένα σύγχρονο ενεργειακό, επιχειρηματικό, μεταφορικό κέντρο της χώρας και πύλη εισόδου της Δυτικής Ευρώπης», διαμορφώθηκε το Πρόγραμμα Ήπειρος, με ένα συνεκτικό πλέγμα πέντε Στρατηγικών Στόχων (Σ.Σ):

- ✓ ΣΣ 1: Ενίσχυση και διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας
- ✓ ΣΣ 2: Προώθηση της αιεφορίας, της ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης των φυσικών πόρων – Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής
- ✓ ΣΣ 3: Ενίσχυση της κινητικότητας
- ✓ ΣΣ 4: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας και
- ✓ ΣΣ 5: Στήριξη της βιώσιμης και ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης.

Από την υλοποίηση του Προγράμματος αναμένεται:

- ✓ η ανάπτυξη της περιφερειακής οικονομίας με έμφαση στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας & τη σύνδεση με την Ε&Κ, η υποστήριξη των ερευνητικών υποδομών, η ενίσχυση της παραγωγικότητας & εξωστρέφειας των ΜΜΕ, η υποστήριξη των ΜΜΕ για την αναβάθμιση προϊόντων & υπηρεσιών με τη χρήση & των ΤΠΕ,
- ✓ η προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της Ηπείρου από ποικίλους κινδύνους, η θωράκιση από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η προστασία & ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, η ολοκλήρωση του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση αποβλήτων, η βελτίωση του ενεργειακού αποτυπώματος του κτιριακού τομέα καθώς & η προώθηση της κυκλικής οικονομίας,
- ✓ Η ολοκλήρωση των αναγκαίων μεταφορικών υποδομών για την απρόσκοπτη κινητικότητα ενδοπεριφερειακά & διαπεριφερειακά, η διαμόρφωση ενός ασφαλούς & βιώσιμου (οικονομικά, περιβαλλοντικά) συστήματος μεταφορών,
- ✓ η εξάλειψη του φαινομένου της φτώχειας & του κοινωνικού αποκλεισμού, η παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας καθώς & σε κοινωνικές υπηρεσίες, η ανάληψη ειδικών δράσεων για ομάδες του πληθυσμού που είναι πιο ευάλωτες όπως ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, παιδιά, κλπ. & η ενίσχυση του πολιτισμού και του αιεφόρου τουρισμού ως επιταχυντές της οικονομικής ανάπτυξης & της κοινωνικής ένταξης,
- ✓ η ενίσχυση της χωρικής συνοχής, την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ηπείρου & η διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, η ενίσχυση της ελκυστικότητας & η ανάδειξη της ταυτότητας των αστικών κέντρων.

Οι αξιολογήσεις που προγραμματίζονται, θα συνεισφέρουν στη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων του Προγράμματος, θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του, θα εκτιμήσουν τις επιπτώσεις του, αλλά και θα εστιάσουν στα αποτελέσματα του και στην εκτίμηση των επιπτώσεων της πολιτικής που υιοθετήθηκε.

Οι μέθοδοι που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι συνυφασμένες με τους στόχους του Προγράμματος, τους στόχους της αξιολόγησης, τα στοιχεία κόστους και την έγκαιρη εξαγωγή συμπερασμάτων.

Τα στοιχεία που θα απαιτούνται κάθε φορά θα είναι αφενός τα προγραμματικά στοιχεία (δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων) και αφετέρου νέα κατά περίπτωση, τα οποία θα αναζητούνται μέσω έρευνας πεδίου, συνεντεύξεων, ερωτηματολογίων, κλπ.

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνει το Σχέδιο Αξιολόγησης και ξεκινάνε το 2025, είναι: 1 αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020, 2 αξιολογήσεις εφαρμογής του Προγράμματος, 1 αξιολόγηση που αφορά την αποτίμηση ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας, 3 θεματικές αξιολογήσεις που αφορούν δράσεις του ΕΚΤ+ και 1 αξιολόγηση επιπτώσεων συνολική του Προγράμματος, οι οποίες ολοκληρώνονται μέχρι και το 2029. Το συνολικό κόστος των 8 αξιολογήσεων, που θα υλοποιηθούν με ευθύνη της ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος, εκτιμάται στις 448.000 € (χωρίς ΦΠΑ).

1B. Executive Summary

In order, the Region of Epirus, to become an attractive destination for innovative entrepreneurship and tourism attracting visitors from all over the world as well as a modern energy, business, transportation center of the country must focus on its unique advantages, environment and history. For that reason, the Managing Authority has conducted the Regional Program Epirus 2021-2027 within a frame of five Strategic Objectives:

1. **a more competitive and smarter Europe**, through innovation, digitalisation, economic transformation and support for SMEs
2. **a greener and zero-carbon emission Europe**, thanks to investments in energy transition, renewable resources and in the fight against climate changes
3. **a more connected Europe**, provided with strategic mobility and digital networks
4. **a more social and inclusive Europe**, that sustains quality employment, education, professional skills, social inclusion and an equal access to health system
5. **a Europe closer to its citizens**, that supports locally managed development strategies and a sustainable urban development across Europe

From the implementation of the Program is expected:

- ✓ the development of the regional economy with an emphasis on improving competitiveness & the connection with R&D, the support of research infrastructures, the strengthening of the productivity & extroversion of SMEs, the support of SMEs to upgrade products & services with the use of ICT,
- ✓ the protection of the natural and built environment of Epirus from various risks, mainly from the effects of climate change, the protection & rational management of water resources, the completion of regional planning for waste management, the improvement of the energy footprint of the building sector as well as the promotion of the circular economy,
- ✓ The completion of the necessary transport infrastructures for intra-regional & inter-regional mobility, the formation of a safe & sustainable (economically, environmentally) transport system,
- ✓ the elimination of the phenomenon of poverty & social exclusion, the provision of equal access opportunities to the labor market as well as to social services, the undertaking of special actions for groups of the population that are more vulnerable such as the disabled, the elderly, the children, etc & the strengthening of culture and sustainable tourism as accelerators of economic development & social inclusion,
- ✓ the strengthening of spatial cohesion, the highlighting of the comparative advantages of Epirus & the diversification of local economies, the strengthening of the attractiveness & the highlighting of the identity of the urban centers.

The evaluations planned will contribute to the improvement of the quality of the planning and implementation of the actions of the Program, will improve its effectiveness and efficiency, and will also focus on its results and the evaluation of the impact of the adopted policies.

The methods to be used will be connected with the objectives of the Program, the objectives of the evaluation, the cost elements and the timely drawing of conclusions.

The data that will be required each time will be on the one hand the programmatic data (outcome and result indicators) and through field research, interviews, questionnaires, etc.

The evaluations will start in 2025 with: 1 impact evaluation of action of the OP Epirus 2014-2020, 2 evaluations of the implementation of the Program, 1 evaluation concerning the valuation of information and communication activities, 3 thematic evaluations concerning EKT+ actions and 1 overall impact evaluation of the Program, which will be completed by 2029. The total cost of the 8 evaluations, which will be implemented under the responsibility of the Epirus Program EYD, is estimated at €448,000 (excluding VAT).

2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης

2.1 Εισαγωγή

Γενικά Στοιχεία

Αξιολόγηση, σύμφωνα με τους περισσότερους ορισμούς που έχουν δοθεί, είναι η εκτίμηση της «αξίας» του αντικειμένου που αξιολογείται (διαδικασίας, Προγράμματος, πολιτικής, κλπ) και παρέχει στοιχεία για το «γιατί» οι στόχοι επιτεύχθηκαν ή δεν επιτεύχθηκαν, θέτοντας επί τάπητος θέματα αιτιότητας. Η αξιολόγηση προσδιορίζει το βαθμό επίτευξης των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων, τις σκόπιμες και μη σκόπιμες συνέπειες αυτών των επιτευγμάτων, τις προσεγγίσεις που ήταν αποτελεσματικές και εκείνες που δεν ήταν κατάλληλες, τους λόγους επιτυχίας ή αποτυχίας των παρεμβάσεων και τα σχετικά διδάγματα.

Οι αξιολογήσεις είναι χρήσιμες γιατί βοηθάνε στο να εστιάσουμε σε όλο τον κύκλο ζωής μίας παρέμβασης: από τη στρατηγική (θέτοντας ερωτήματα όπως «Κάνουμε τα σωστά πράγματα;»), την υλοποίηση (θέτοντας ερωτήματα όπως «Γίνονται τα πράγματα σωστά;») έως και την αξιοποίηση (θέτοντας ερωτήματα όπως «Τι διδάγματα αντλήσαμε;»). Μία αξιολόγηση δεν περιορίζεται μόνο στο να καταδείξει την επιτυχία. Βασικό στοιχείο αποτελεί και η αναγνώριση και η διδαχή από τις παρεμβάσεις που δεν είχαν αποτέλεσμα ή την επιθυμητή επίπτωση.

Οι αξιολογήσεις θα πρέπει να συνδέονται με τη λογική της παρέμβασης και με τους ειδικούς στόχους (ΕΣ) που ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) προσπαθεί να επιτύχει. Για να γίνει απολύτως κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος, στην Π.Π. 2021-2027 γίνεται αποσύνδεση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης από τη συμβολή άλλων παραγόντων. Ιδίως η αξιολόγηση των επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων λαμβάνει χώρα με τρόπο που η επίπτωση ή το αποτέλεσμα συνδέονται άμεσα με τη δράση που τα προκάλεσε.

Ωστόσο, η αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει αποκλειστικά με βάση τις τιμές επίτευξης δεικτών σε επίπεδο παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, στο ευρύτερο πλαίσιο, είναι το καθήκον της αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις θα πρέπει να αποτελούν ουσιαστικό μέρος του κύκλου ζωής ενός Προγράμματος. Η αξιολόγηση υπερβαίνει την αξιολόγηση του τι έχει συμβεί· εξετάζει γιατί συνέβη κάτι (ο ρόλος της παρέμβασης του Προγράμματος) και, ει δυνατόν, πόσο έχει αλλάξει ως συνέπεια των παρεμβάσεων (αναφορά). Θα πρέπει να εξετάζει την ευρύτερη προοπτική και να παρέχει ανεξάρτητη αμερόληπτη κρίση της κατάστασης με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία.

Υπάρχουν πέντε βασικά κριτήρια αξιολόγησης: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, συνοχή και ενωσιακή προστιθέμενη αξία, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης των Προγραμμάτων. Ωστόσο, δύναται να προστεθούν επιπλέον κριτήρια στις αξιολογήσεις της πέραν των ανωτέρω (όπως η συμμετοχικότητα, η μη διακριτική μεταχείριση και η επικοινωνία).

Κανονιστικό πλαίσιο και υποχρεώσεις

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (στο εξής ΚΚΔ), προβλέπει στο άρθρο 44 υποχρεώσεις που σχετίζονται με την αξιολόγηση των Προγραμμάτων.

Προκειμένου να ενισχυθεί η συνεισφορά των αξιολογήσεων στην αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων, απαιτείται η κατάρτιση Σχεδίων Αξιολόγησης στην αρχή της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Το Σχέδιο Αξιολόγησης θα πρέπει να καταρτίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή

και να υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης (Επ.Πα.) το αργότερο ένα έτος μετά την έγκριση του Προγράμματος.

Τα Σχέδια Αξιολόγησης παίζουν σημαντικό ρόλο καθώς δύναται να ενδυναμώσουν την ποιότητα των αξιολογήσεων και την αποτελεσματική χρήση τους, να διευκολύνουν την ανταλλαγή γνώσεων και τελικά να συνεισφέρουν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τεκμηριωμένων Προγραμμάτων και Πολιτικών.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης, και κάθε τροποποίηση αυτού, εξετάζεται και εγκρίνεται από την Επ.Πα. του ΕΠ. Η Επ.Πα. εξετάζει κατά τη διάρκεια της Προγραμματικής περιόδου την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διεξαγωγή αξιολογήσεων, τη συνθέσεων αξιολογήσεων και την τυχόν συνέχεια που δόθηκε στα πορίσματα.

Το κράτος μέλος έχει υποχρέωση να υποβάλλει στην Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση για το Πρόγραμμα όσον αφορά το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας που αναφέρεται στο άρθρο 86 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο. Υπάρχει επίσης, υποχρέωση έως τις 30 Ιουνίου 2029 να διενεργηθεί αξιολόγηση για το πρόγραμμα προκειμένου να αποτιμηθεί ο αντίκτυπός του.

Πρόγραμμα Ήπειρος 2021 - 2027

Το παρόν Σχέδιο αφορά στην αξιολόγηση του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027. Το Πρόγραμμα εγκρίθηκε με την με αρ. C(2022) 6511final/5-9-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής “για την έγκριση του προγράμματος «Ήπειρος» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Περιφέρεια Ηπείρου στην Ελλάδα”, (Κωδικός CCI 2021EL16FFPR009).

Η λογική της παρέμβασης ξεκίνησε από την ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών, καθώς στην Περιφέρεια υπάρχει πληθώρα αναγκών προσδιορίστηκαν εκείνες οι ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν πρωταρχικά, σε επόμενο βήμα έγινε η επιλογή των θεματικών στόχων και των επενδυτικών προτεραιοτήτων που έχουν οριστεί σε επίπεδο ΕΕ, δημιουργήθηκαν οι άξονες προτεραιότητας, καθορίστηκαν οι κατάλληλοι ειδικοί στόχοι και ορίστηκαν δείκτες αποτελέσματος (result indicators) και δείκτες εκροών (output indicators) με συγκεκριμένη τιμή-στόχο.

Το Πρόγραμμα έχει προϋπολογισμό 426.065.900€, συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με 268.331.820€, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) με 93.824.193€ και από Εθνικούς πόρους με 63.909.887€, διαρθρώνεται σε 5 Προτεραιότητες, και συσχετίζεται με τους Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) και Ειδικούς Στόχους (ΕΣ) ως ακολούθως:

- Προτεραιότητα 1 Ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας

Οι δράσεις της Προτεραιότητας αφορούν στην ενίσχυση των προσπαθειών για την αύξηση του καινοτομικού χαρακτήρα της Περιφέρειας και τη σύνδεση της έρευνας με την περιφερειακή οικονομία, στην ενίσχυση των προσπαθειών για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και στην ανάληψη δράσεων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, καθώς και την μετάβαση σε ένα νέο τεχνολογικό και παραγωγικό πρότυπο. Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους:

- ο ΣΠ 1 Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ
  - RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)
  - RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές (ΕΤΠΑ)

- RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)

- Προτεραιότητα 2Α Προώθηση της αειφορίας και αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής

Οι δράσεις της Προτεραιότητας στοχεύουν στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων υποδομών στην Περιφέρεια, στην ενδυνάμωση του ρόλου του καταναλωτή και την ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων για την προώθηση της αποκεντρωμένης ηλεκτροπαραγωγής, στην ανάληψη δράσεων για την θωράκισή της στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, στην ανάληψη δράσεων για την προστασία και ορθολογική διαχείριση των υδατικών συστημάτων της Περιφέρειας και για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των δικτύων ύδρευσης, τον έλεγχο των διαρροών και την εξοικονόμηση νερού και τέλος, στην ολοκλήρωση του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους:

- ο ΣΠ 2 Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας
  - RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ)
  - RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν (ΕΤΠΑ)
  - RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ)
  - RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΕΤΠΑ)
  - RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΕΤΠΑ)

- Προτεραιότητα 2Β. Προώθηση της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας

Οι δράσεις της Προτεραιότητας αφορούν στην στήριξη της αστικής κινητικότητας στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας με βάση τα ΣΒΑΚ, με παρεμβάσεις βιώσιμης, αειφόρου και πολυτροπικής αστικής κινητικότητας. Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικό Στόχο:

- ο ΣΠ2 Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας
  - RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΕΤΠΑ)

- Προτεραιότητα 3. Ενίσχυση της κινητικότητας

Οι δράσεις της Προτεραιότητας στοχεύουν στην ολοκλήρωση οδικών έργων του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔΜ εντός της Περιφέρειας και στην ολοκλήρωση των οδικών συνδέσεων ενδοπεριφερειακής σημασίας, αλλά και στην στήριξη δράσεων για την οδική ασφάλεια. Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους:

- ο ΣΠ3 Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας

- RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροφικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ)
- RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

- Προτεραιότητα 4Α. Ενίσχυση υποδομών στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής

Οι δράσεις της Προτεραιότητας στοχεύουν στην δημιουργία υποδομών εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης, στην αποτελεσματική ανταπόκριση των απαιτήσεων ενός ταχέως εξελισσόμενου και τεχνολογικά μεταβαλλόμενου παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος σε θέματα παιδείας, στην αναβάθμιση υποδομών – ολοκληρωμένων μέτρων για συγκεκριμένες ευπαθείς ομάδες, προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία, στην ανάπτυξη υποδομών υγειονομικής περίθαλψης και στην αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος της Ηπείρου για την τουριστική ανάπτυξη, την στήριξη της τοπική οικονομίας και την ενίσχυση του κοινωνικού ιστού. Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους:

- ο ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων
  - RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΤΠΑ)
  - RSO4.3. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτούντων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες (ΕΤΠΑ)
  - RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ)
  - RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ)

- Προτεραιότητα 4Β. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού

Οι δράσεις της Προτεραιότητας στοχεύουν στην βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση των ανέργων της Περιφέρειας, καθώς και τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, στην εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλη τη διάρκεια του βίου ειδικά των ατόμων με αναπηρίες ή των ατόμων από μειονεκτούντα περιβάλλοντα, στην αντιμετώπιση του κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρίες, στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης μεταναστών, στην ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, στην ενίσχυση του δικτύου κοινωνικών δομών για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και των δράσεις ισότιμης πρόσβασης των ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας & φροντίδας, καθώς και στην αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας. Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους:

- ο ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων
  - ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην

αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας (ΕΚΤ+)

- ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες (ΕΚΤ+)
- ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων (ΕΚΤ+)
- ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών (ΕΚΤ+)
- ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά (ΕΚΤ+)
- ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (ΕΚΤ+)
- ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών (ΕΚΤ+)

- Προτεραιότητα 5: Στήριξη της βιώσιμης και ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης

Οι δράσεις της Προτεραιότητας στοχεύουν στην εφαρμογή ολοκληρωμένων τοποκεντρικών πολιτικών στα αστικά της κέντρα, όπου επιδιώκεται η κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανάπτυξη τους προκειμένου να ενισχύσουν την ελκυστικότητά τους και να αναδείξουν την ταυτότητά τους και στην ενίσχυση των τοπικών οικονομιών με βάση και τα τοπικά πλεονεκτήματα (Τουρισμός, Πολιτισμός, Πρωτογενής Τομέας). Οι δράσεις εντάσσονται στον κάτωθι Στόχο Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους:

- ο ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και τοπικών πρωτοβουλιών
  - RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)
  - RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (ΕΤΠΑ)

- Προτεραιότητα 6: Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+

Αφορά στην Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος για την αποτελεσματική εφαρμογή και δημοσιότητα των δράσεων ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 4B.

- Προτεραιότητα 7: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Αφορά στην Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος για την αποτελεσματική εφαρμογή και δημοσιότητα των δράσεων ΕΤΠΑ στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων 1, 2Α, 2Β, 3, 4Α και 5.

Σχέδιο Αξιολόγησης

Οι αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες του προγράμματος. Μπορούν να καλύπτουν το πρόγραμμα, προτεραιότητες, οριζόντια θέματα και τομείς του προγράμματος. Βασικό σημείο που διαφοροποιεί στο ΕΤΠΑ/ΤΣ την νέα ΠΠ 2021-2027 από την ΠΠ 2014-2020 αποτελεί η αποσύνδεση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης από τη συμβολή άλλων παραγόντων για να γίνει απολύτως κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος. Ιδίως η αξιολόγηση των επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων λαμβάνει χώρα με τρόπο που η επίπτωση ή το αποτέλεσμα συνδέονται άμεσα με τη δράση που τα προκάλεσε.

Ωστόσο, η αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει αποκλειστικά με βάση τις τιμές επίτευξης δεικτών σε επίπεδο παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, στο ευρύτερο πλαίσιο, είναι το καθήκον της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση υπερβαίνει την εκτίμηση του τι έχει συμβεί· εξετάζει γιατί συνέβη κάτι (ο ρόλος της παρέμβασης του Προγράμματος) και, ει δυνατόν, πόσο έχει αλλάξει ως συνέπεια των παρεμβάσεων (αναφορά). Θα πρέπει να εξετάζει την ευρύτερη προοπτική και να παρέχει ανεξάρτητη αμερόληπτη κρίση της κατάστασης με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία.

Οι αξιολογήσεις μπορούν να συνεισφέρουν στη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του, αλλά και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις του. Είναι λοιπόν χρήσιμο να πραγματοποιούνται αξιολογήσεις τόσο σε σχέση με την εφαρμογή (αξιολογήσεις εφαρμογής), όσο και με τις επιπτώσεις μίας παρέμβασης (αξιολογήσεις επιπτώσεων).

Το Σχέδιο Αξιολόγησης ενός Προγράμματος αποτελεί έγγραφο που θα συνοδεύει το Πρόγραμμα σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του. Είναι ένα εργαλείο στα χέρια της ΔΑ το οποίο, ενώ θέτει τον χρονοπρογραμματισμό για την αξιολόγηση της εφαρμογής του, θα πρέπει να αναθεωρείται ώστε να αντικατοπτρίζει και να ενισχύει τη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος, η οποία αποτελεί και τη βάση πάνω στην οποία στηρίζεται η δικαιολόγηση των αξιολογήσεων που θα επιλεγούν να πραγματοποιηθούν.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων 2021/1060, οι αξιολογήσεις θα διενεργηθούν με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Αποτελεσματικότητα: Εξετάζεται ο βαθμός επιτυχίας της παρέμβασης όσον αφορά στην επίτευξη ή στην πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της.
- Αποδοτικότητα: Λαμβάνει υπόψη τη σχέση μεταξύ των πόρων που χρησιμοποιούνται από μια παρέμβαση και των αλλαγών που προκύπτουν από αυτή.
- Συνάφεια: Εξετάζεται η σχέση μεταξύ των αναγκών και των προβλημάτων στην κοινωνία και οι στόχοι της παρέμβασης και, ως εκ τούτου, θίγονται πτυχές του σχεδιασμού.
- Συνοχή: Εξετάζεται το πόσο καλά ή όχι διαφορετικές δράσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος.
- Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων: Διερευνώνται τα αποτελέσματα της παρέμβασης και ο βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί.
- Προστιθέμενη Αξία: Εξετάζεται ο όγκος, το είδος και ο αντίκτυπος των πρόσθετων οφελών από άποψη αποτελεσμάτων που επιφέρει η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση της παρέμβασης, εκτός από τα οφέλη που προβλέπονταν αρχικά, καθώς και τα οφέλη που αποκτήθηκαν από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Για το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 θα πραγματοποιηθούν τόσο αξιολογήσεις εφαρμογής, όσο και επιπτώσεων, αλλά και αξιολογήσεις της Επικοινωνιακής Στρατηγικής:

- Η αξιολόγηση εφαρμογής (implementation evaluation) εξετάζει τον τρόπο υλοποίησης και διαχείρισης του Προγράμματος. Για το λόγο αυτό λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης προκειμένου να επισημανθούν έγκαιρα και να αναλυθούν τυχόν αποκλίσεις από τον αρχικό σχεδιασμό και να διαμορφωθεί σχετική πρόταση αναθεώρησης του Προγράμματος,

εφόσον απαιτηθεί. Μία επιπλέον αξιολόγηση εφαρμογής πραγματοποιείται σε μεταγενέστερο χρόνο, προκειμένου να υποστηριχθεί η ομαλή ολοκλήρωση του Προγράμματος.

- Η αξιολόγηση επιπτώσεων (impact evaluation) διερευνά τα αποτελέσματα μιας συγκεκριμένης παρέμβασης και το βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί. Για το λόγο αυτό, οι αξιολογήσεις επιπτώσεων λαμβάνουν χώρα σε μεταγενέστερα στάδια, προς το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου.
- Η αξιολόγηση των μέτρων Πληροφόρησης και Επικοινωνίας γίνεται με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους που έχουν συμπεριληφθεί στη Στρατηγική Επικοινωνίας του Προγράμματος για την προβολή και αναγνωρισιμότητά του και του ρόλου - συνεισφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.

2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων

Το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 αποτελεί το διάδοχο πρόγραμμα του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου παρατίθενται, και αναλύονται όπου απαιτείται, παλαιότερες ή τρέχουσες αξιολογήσεις οι οποίες είτε συνέβαλαν στη βελτίωση του προγραμματισμού 2021-2027, είτε αποτελούν βάση για το σχεδιασμό των παρεμβάσεων και κατ' επέκταση των προγραμματιζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος.

Αξιολογήσεις κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020

Κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, οι απαιτήσεις για τη διαδικασία αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθορίστηκαν από τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) 1303/2013, όπου προβλέπονταν, μεταξύ άλλων να πραγματοποιούνται αξιολογήσεις με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των προγραμμάτων, καθώς και για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεών τους. Ο αντίκτυπος των προγραμμάτων αξιολογείται σύμφωνα με την αποστολή κάθε ΕΔΕΤ σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Κατά την ΠΠ 2014-2020 τα κράτη μέλη πραγματοποίησαν εκ των προτέρων αξιολογήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού κάθε προγράμματος και υποβάλλονται στην Επιτροπή – οι οποίες υποβλήθηκαν ταυτόχρονα με το πρόγραμμα. Η εν λόγω υποχρέωση δεν προβλέπεται στην ΠΠ 2021-2027.

Κατά την ΠΠ 2014-2020, η Διαχειριστική Αρχή όφειλε να διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα βάσει του σχεδίου αξιολόγησης και ότι κάθε αξιολόγηση υπόκειται σε κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, μια αξιολόγηση εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κάθε άξονα προτεραιότητας. Τέλος, οι διαχειριστικές αρχές έπρεπε να υποβάλλουν στην Επιτροπή για κάθε πρόγραμμα, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, έκθεση η οποία να παρουσιάζει συνοπτικά τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και τις κύριες εκροές και αποτελέσματα του προγράμματος, διατυπώνοντας σχόλια σχετικά με τις κοινοποιηθείσες πληροφορίες.

Ειδικότερα για το ΕΠ Ήπειρος 2014-2020, σε συνέχεια του Σχεδίου Αξιολόγησης που καταρτίσθηκε, η ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος, διενήργησε αξιολογήσεις, με στόχο την ανάλυση και αξιοποίηση των δεδομένων υλοποίησης, τη διατύπωση συμπερασμάτων και συστάσεων και τη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων κατά τις αναθεωρήσεις του Προγράμματος και τα κύρια συμπεράσματά τους είναι:

- 1^η Αξιολόγηση Εφαρμογής του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020

Εξέτασε την επικαιρότητα της στρατηγικής, κατέγραψε τους παράγοντες καθυστέρησης της ενεργοποίησής του, εκτίμησε το βαθμό επίδρασης αυτών στους στόχους που είχαν τεθεί και

συνέβαλλε στην λήψη διορθωτικών μέτρων (μεταξύ άλλων και για το πλαίσιο επίδοσης με έμφαση στα ορόσημα του 2018) στο πλαίσιο της ευρείας 2^{ης} αναθεώρησης του Προγράμματος το 2018, που συνοπτικά αφορούσε την Εσωτερική ανακατανομή πόρων εντός του Προγράμματος με τροποποίηση των χρηματοδοτικών πινάκων, την Τροποποίηση των Δεικτών Εκροών και Αποτελεσμάτων του ΕΠ, καθώς και την Τροποποίηση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΕΠ.

- 2^η Αξιολόγηση Εφαρμογής του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020

Συνέπεσε χρονικά με την περίοδο στην οποία το Πρόγραμμα έπρεπε να συμβάλει στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας (covid19) στην Περιφέρεια (επιχειρηματικότητα, υγεία), να γίνει βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την οικονομική ολοκλήρωση επιμέρους δράσεων, να περιοριστεί το ποσοστό υπερδέσμευσης και να ξεκινήσει η προετοιμασία για το ομαλό κλείσιμο του Προγράμματος. Ευρήματα της εν λόγω Αναθεώρησης αξιοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ευρείας αναθεώρησης του ΕΠ το 2021, που συνοπτικά αφορούσε την Εσωτερική ανακατανομή πόρων εντός του Προγράμματος με τροποποίηση των χρηματοδοτικών πινάκων, την Τροποποίηση των Δεικτών Εκροών και Αποτελεσμάτων του ΕΠ, καθώς και την Τροποποίηση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΕΠ.

- Αξιολόγηση των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ Ήπειρος 2014 – 2020, με βασικά σημεία:

- ✓ Διαμορφώθηκε ένα διευρυμένο δίκτυο κοινωνικών δομών αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιφέρεια, το οποίο συνέβαλλε στην επίτευξη της Εθνικής και Περιφερειακής Στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη.
- ✓ Καταγράφηκε υψηλός βαθμός ικανοποίησης των ωφελουμένων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
- ✓ Διατυπώθηκαν προτάσεις βελτίωσης, όπως: ΚΚ: βελτίωση της δημοσιότητας, αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, αναβάθμιση του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος, επέκταση της συνεργασίας με τοπικούς φορείς, ΔΠΒΑ: επέκταση και σε άλλους Δήμους, ΚΔΗΦ: διασύνδεση με τοπικές υπηρεσίες απασχόλησης, ΚΗΦΗ: παροχή καλύτερης πληροφόρησης για τις υπηρεσίες και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, Δομή Αστέγων: ενεργοποίηση του συνόλου των παρεχόμενων υπηρεσιών, ενίσχυση των δράσεων προβολής/ δικτύωσης.

Επιπλέον, σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιολόγησης υλοποιείται τώρα η «3η Αξιολόγηση Εφαρμογής του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020» με στόχο την τεκμηρίωση της τελευταίας αναθεώρησης του ΕΠ και προγραμματίζεται η ανάθεση της «Αξιολόγησης επιπτώσεων δράσεων του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020 με στόχο να καλυφθούν οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος που δεν αξιολογήθηκαν ως προς τις επιπτώσεις.

Επίσης, υπάρχουν οι εξής θεματικές αξιολογήσεις, που διενεργήθηκαν οριζόντια και αφορούν και το ΕΠ Ήπειρος 2014-2020:

- Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογ/κής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ, με κύρια συμπεράσματα:

- ✓ Πολύ σημαντική χαρακτηρίζεται η συμβολή της δράσης στη διατήρηση της απασχόλησης, στην εύρεση εργασίας, καθώς και στη συμμετοχή των ωφελούμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης/ κατάρτισης.
- ✓ Θετική κρίθηκε η αλλαγή της στόχευσης της δράσης υπέρ των ανέργων.
- ✓ Θετική απεδείχθη η συμβολή της δράσης τόσο στον κλάδο των φορέων παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών, όσο και στις ίδιες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτόν. Η δράση από μόνη της δεν επαρκεί να δημιουργήσει εκείνη την ώθηση που απαιτείται για την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας των ανέργων. Καταδεικνύεται η ανάγκη στοχευμένων συνεργειών με άλλες πολιτικές και προγράμματα που συνδράμουν προς αυτή την κατεύθυνση.

- Δομές υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας, με κύρια συμπεράσματα:

- ✓ Το δίκτυο αποτέλεσε για την πλειοψηφία των γυναικών ένα χώρο ασφάλειας, υποστήριξης και ενδυνάμωσης.
  - ✓ Οι υπηρεσίες που έλαβαν, ανταποκρίνονταν στις ιδιαίτερες ανάγκες τους, αφήνοντας ωστόσο περιθώρια βελτίωσης.
  - ✓ Οι υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση πρέπει να συνεχιστούν και στην επόμενη περίοδο. Αυτή η διάσταση του δικτύου μπορεί να γίνει πιο ορατή στην κοινωνία.
  - ✓ Διατυπώθηκαν προτάσεις βελτίωσης, όπως: Διασφάλιση της βιωσιμότητας με αξιοποίηση των αλλαγών του θεσμικού πλαισίου, Εφαρμογή των διευρυμένων υπηρεσιών, Πρόσθετες υπηρεσίες όπως αναβάθμιση στην εργασία, εξισορρόπηση οικογενειακής-εργασιακής ζωής, δικαιωμάτων στο χώρο εργασίας, Διεύρυνση ωφελούμενου πληθυσμού, Ενίσχυση των δράσεων Δικτύωσης/ Διάχυσης/ Ευαισθητοποίησης, κλπ.
- Αξιολόγηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY), με κύρια συμπεράσματα::
- ✓ Οι TOMY θεσμοθετήθηκαν με το Ν. 4461/2017 και προσφέρουν υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (καθολική δωρεάν υγειονομική περίθαλψη), εντός του Εθνικού Συστήματος Υγείας.
  - ✓ Η ανάπτυξη των TOMY ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2017. Χρηματοδοτήθηκαν αρχικά από το ΕΠΜΔΤ και στη συνέχεια από τα ΠΕΠ.
  - ✓ Η ανάπτυξη των TOMY αντιμετώπισε εμπόδια στην κάλυψη θέσεων Οικογενειακών Ιατρών και την εξεύρεση κατάλληλων χώρων στέγασης.
  - ✓ Το μοντέλο της διεπιστημονικής ομάδας οικογενειακής ιατρικής των TOMY, φαίνεται να αναγνωρίζεται και να αξιοποιείται περισσότερο και πιο αποτελεσματικά από τους πολίτες, όσο αυξάνεται η διεύθυνση των TOMY στην τοπική κοινωνία.
  - ✓ Οι βασικές προτάσεις για την εξέλιξη των TOMY περιλάμβαναν: Εξέλιξη και ανάπτυξη των διεπιστημονικών ομάδων οικογενειακής ιατρικής, Ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού, Οργάνωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος ΠΦΥ, Ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών για την ενίσχυση της συνέχειας της φροντίδας, αναπτύσσοντας περαιτέρω και αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία και συστήματα του ΕΣΥ, Σχεδιασμός βιώσιμου πλάνου χρηματοδότησης της ανάπτυξης των διεπιστημονικών ομάδων υγείας.
- Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020, που αναδείχθηκαν κρίσιμα σημεία όπως:
- ✓ Η ανάγκη έγκαιρης έναρξης της διαβούλευσης για την αποσαφήνιση των βασικών προτεραιοτήτων και των μέσων επίτευξής τους.
  - ✓ Η ανάγκη διαμόρφωσης μια συνολικής στρατηγικής αστικής ή χωρικής ανάπτυξης, που υπερβαίνει τις απαιτήσεις των ΟΧΕ και κινείται σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα.
  - ✓ Η ανάγκη συνολικής θεώρησης των αναπτυξιακών προοπτικών μιας πόλης, της θέσης και του ρόλου της στην ευρύτερη περιοχή (δεν αρκεί μόνο το πληθυσμιακό κριτήριο).
  - ✓ Οι πολεοδομικές-χωρικές ρυθμίσεις στο επίπεδο των περιοχών παρέμβασης, που αποτελούν καθοριστικές παραμέτρους αναπτυξιακής προοπτικής.
  - ✓ Η ενσωμάτωση της RIS3 στις Στρατηγικές για την αξιοποίηση εδραιωμένων τομέων.
  - ✓ Η ενθάρρυνση της εκχώρησης αρμοδιοτήτων στους φορείς υλοποίησης με παράλληλη ενίσχυση αυτών, για να αποκτήσουν οι τοπικές αρχές την πλήρη ιδιοκτησία των ΟΧΕ.
  - ✓ Η ανάγκη οργανωμένης παρακολούθησης της υλοποίησης των Στρατηγικών και επίσπευσης των διαδικασιών ωρίμανσης.

Επιπλέον αυτών υλοποιούνται και οι εξής οριζόντιες θεματικές αξιολογήσεις: «Μελέτη αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19», «Αξιολόγηση δράσεων ειδικής αγωγής», «Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20» και «Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020».

Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αναφορικά με το πρόγραμμα «Ήπειρος» και τη διαδικασία που προηγήθηκε της έγκρισής του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το σύνολο της πληροφορίας σχετικά με τη διαδικασία σχεδιασμού του Προγράμματος και τη διαδικασία διαβούλευσης που προηγήθηκε της έγκρισής του, έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα: espa-epirus.gr

Ο σχεδιασμός του Προγράμματος βασίστηκε σε εγκεκριμένα Στρατηγικά Σχέδια σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)
- Την Εθνική Στρατηγική και τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Το Εθνικό Σχέδιο και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια Αστικών Λυμάτων
- Το Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής για το Πόσιμο νερό
- Τα ισχύοντα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας και των αντίστοιχων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- Σχέδια Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας και των Λεκανών Απορροής Ποταμών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου
- Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (ΦΕΚ 4893/Β/31.12.2019)
- Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών
- Εξειδίκευση Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών για την Περιφέρεια Ηπείρου και Περιφερειακό Σχέδιο Μεταφορών
- Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη
- Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά
- Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021
- Μελέτη Deep Dive Analyses της UNICEF, η οποία αφορά την παιδική φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό στην Ελλάδα
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά
- Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Ηπείρου
- Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
- Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Ηπείρου
- Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην Περιφέρεια Ηπείρου
- Περιφερειακό Σχέδιο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά

3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης

3.1 Αρμοδιότητες και συντονισμός εμπλεκόμενων φορέων

Ο συντονισμός, ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και η διαχείριση των αξιολογήσεων και του Σχεδίου Αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 θα γίνει από τους παρακάτω φορείς, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους όπως περιγράφονται:

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) (ΥΑ 121735/ 15.12.2022, ΦΕΚ 6546/Β/21.12.2022)

Μονάδα Γ': Αξιολόγησης, Αναγκαίων Όρων και Δεικτών

- Παρακολουθεί τις εξελίξεις και συνεργάζεται με τις εθνικές και κοινοτικές αρχές σε θέματα αξιολόγησης.
- Προετοιμάζει και διενεργεί τις αξιολογήσεις του ΕΣΠΑ και μεριμνά για τις στρατηγικής φύσεως αξιολογήσεις και την εκπόνηση θεματικών αξιολογήσεων.
- Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση της ενδιάμεσης και της αναδρομικής αξιολόγησης.
- Μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων, για την αξιοποίηση των δεδομένων και πορισμάτων της αξιολόγησης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του.
- Συντονίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των Προγραμμάτων και παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια των αξιολογήσεων και την αξιοποίηση των πορισμάτων τους, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ.
- Συντονίζει το Δίκτυο Αξιολόγησης και επεξεργάζεται και εισηγείται στην ΕΑΣ τη λήψη μέτρων σε θέματα δεικτών και αξιολόγησης.
- Εκπροσωπεί τη Χώρα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής.
- Συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την κατάρτιση και αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης των Προγραμμάτων και παρακολουθεί την πρόοδο εφαρμογής τους.

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) (ΥΑ 122585/16.12.2022, ΦΕΚ 6682/Β/23.12.2022)

Μονάδα Γ': Συντονισμός της αξιολόγησης των δράσεων και των δεικτών ΕΚΤ+

- Συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την κατάρτιση και αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης των προγραμμάτων ΕΚΤ+ και παρακολουθεί την πρόοδο της εφαρμογής τους σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ.
- Παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια αξιολογήσεων, επεξεργάζεται τα πορίσματα και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την αναθεώρηση για τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+, σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ όπου απαιτείται.
- Εκπονεί ή μεριμνά για μελέτες και εμπειρογνομosύνες που αφορούν στην αξιολόγηση παρεμβάσεων ΕΚΤ+ στρατηγικού ή επιχειρησιακού χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται και με αρμόδιες Υπηρεσίες Υπουργείων ή φορέων, όπου απαιτείται.
- Παρακολουθεί τις αξιολογήσεις της προτεραιότητας 4 του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑΜ) και συνεργάζεται με την αντίστοιχη Διαχειριστική Αρχή.
- Μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων ΕΚΤ+ και για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ όταν απαιτηθεί.
- Μεριμνά για τη διάχυση των ευρημάτων των μελετών σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και τις Διαχειριστικές Αρχές, όπου απαιτείται.

- Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με σκοπό τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων για την ενδιάμεση αξιολόγηση και την εκ των υστέρων αξιολόγηση.
- Αξιοποιεί την υπάρχουσα επιστημονική τεχνογνωσία και αποτιμά τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ+ για τη συγκέντρωση και ανάδειξη καλών πρακτικών. Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται κυρίως με τις Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές, Υπηρεσίες άλλων υπουργείων, αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, τη ΜΟΔ Α.Ε.
- Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ (ΕΥΣΣΑΕ) συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ + (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).
- Τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο μελετών αξιολόγησης παρεμβάσεων ΕΚΤ+, οι οποίες διενεργούνται από τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς.
- Εκπροσωπεί τη χώρα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης (ESF Evaluation Partnership) της Γεν. Δ/σης Απασχόλησης Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μεριμνά για τη μεταφορά της σχετικής τεχνογνωσίας και τη διάχυση μεθοδολογικών εγγράφων και οδηγιών προς τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές των προγραμμάτων σε θέματα δεικτών και αξιολόγησης.
- Υποστηρίζει σε συνεργασία με τις άλλες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ τη λειτουργία του θεματικού δικτύου «Συντονισμός Δράσεων ΕΚΤ+» της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4914/2022 ως προς το αντικείμενό της.
- Σχεδιάζει και υλοποιεί σεμινάρια και εργαστήρια για ζητήματα της αρμοδιότητάς της στις Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές ή Δικαιούχους και συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη ΜΟΔ ΑΕ όπου κρίνεται απαραίτητο.
- Συμμετέχει σε εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα, εταιρικές σχέσεις με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς φορείς, αρμόδιες Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας, τεχνικές συναντήσεις, Ετήσιες Συναντήσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε εν γένει συνεργασίες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λοιπούς εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς.
- Συμβάλλει στην αξιολόγηση συνεργιών και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων ΕΚΤ+ των προγραμμάτων με δράσεις άλλων ενωσιακών μέσων σε συναφείς ή συμπληρωματικούς τομείς πολιτικής, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 καθώς και με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) όταν απαιτηθεί.
- Αξιολογεί, όταν απαιτηθεί, τις δράσεις του ΕΚΤ+ στο σκέλος ΕαSI του Κανονισμού ΕΚΤ+ και δύναται να αξιολογεί παρεμβάσεις στο εν λόγω σκέλος σε συνεργασία με τις αρμόδιες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ.

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ) (ΥΑ 120240/12.12.2022, ΦΕΚ 6361/Β/15.12.2022)

Μονάδα Α': Περιφερειακής ανάπτυξης και περιφερειακών πολιτικών

- Παρακολουθεί τις αξιολογήσεις των ΠεΠ και συνεργάζεται με τις λοιπές αρμόδιες μονάδες της ΕΑΣ για την αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης και επεξεργάζεται και εισηγείται για θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό των ΠεΠ.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ήπειρος»

Μονάδα Α': Προγραμματισμού και Αξιολόγησης

- Καταρτίζει σχέδιο αξιολόγησης Οργανώνουν και παρακολουθούν τις αξιολογήσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.
- Καταρτίζει σχέδιο αξιολόγησης για το Πρόγραμμα ευθύνης της σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ και το υποβάλλει για έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης, το αργότερο ένα (1) έτος μετά την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος.
- Διεξάγει τις αξιολογήσεις του Προγράμματος, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης, και αξιοποιεί τα πορίσματά τους με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος.
- Δημοσιεύει τις αξιολογήσεις στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής.
- Συμμετέχει στις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης επιδόσεων του Προγράμματος, που οργανώνονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης εφόσον απαιτείται. Παρέχει, το αργότερο ένα (1) μήνα πριν από τη συνεδρίαση επανεξέτασης, τις απαιτούμενες πληροφορίες στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων. Σελίδα 7 από 18
- Διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060 και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ίδιου Κανονισμού.

Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος «Ηπειρος» (Άρθρο 40 Καν. 1060/2021)

Σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 73750/21.07.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) με θέμα «Διαβίβαση προτύπων σχεδίων αποφάσεων για τη συγκρότηση των Επιτροπών Παρακολούθησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027» που εστάλη σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και πιο συγκεκριμένα το σχέδιο συγκρότησης των Επιτροπών Παρακολούθησης των Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας:

- Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διεξαγωγή αξιολογήσεων, συνθέσεων αξιολογήσεων και την τυχόν συνέχεια που δόθηκε στα πορίσματα.
- Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει και εγκρίνει το σχέδιο αξιολόγησης του προγράμματος και κάθε τροποποίησή του.

Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής των Αξιολογήσεων

Η εκπόνηση των αξιολογήσεων κατά την διάρκεια της υλοποίησης των Προγραμμάτων, το έργο και τα παραδοτέα των Συμβούλων Αξιολόγησης παρακολουθούνται από Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής που συγκροτούνται κυρίως από στελέχη της ΕΥΔ Προγράμματος «Ηπειρος». Για τον καλύτερο συντονισμό και την ομογενοποίηση του έργου (μεθοδολογίες, δείκτες κ.λ.π.) των αξιολογήσεων στις Επιτροπές αυτές συνιστάται να συμμετέχει και εκπρόσωπος της ΕΑΣ.

Δίκτυο Αξιολόγησης

Το Δίκτυο Αξιολόγησης συντονίζεται από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΠΕΠ, ΕΥΘΥΠΣ, ΕΥΚΕ-ΧΜ), εκπρόσωποι των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΤεΠ, ΠεΠ, Προγράμματα ΕΕΣ, Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας & Θάλασσας),

εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ.

Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη του Δικτύου) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες. Έργο του Δικτύου Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί μεταξύ άλλων η διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου αρχών για τα θέματα αξιολόγησης, η διασφάλιση της τήρησης των κανονιστικών υποχρεώσεων σχετικά με την αξιολόγηση, η διασφάλιση της ομοιογένειας, της συνοχής και της συνέργειας των αξιολογήσεων, η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σχετικά με την υλοποίηση των αξιολογήσεων και η επεξεργασία των ευρημάτων και των συστάσεων των αξιολογήσεων.

Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ, η ΕΥΣΕΚΤ συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ + (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).

Ο **συντονισμός** της διαδικασίας κατάρτισης των Σχεδίων Αξιολόγησης, του σχεδιασμού και της εκπόνησης των αξιολογήσεων και της αξιοποίησης των συμπερασμάτων γίνεται από την ΕΥΣΣΑΕ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, στη βάση των αρμοδιοτήτων τους προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις αξιολογήσεις είναι έγκαιρη, έγκυρη και αξιόπιστη, και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- ✓ κατευθύνσεις προς τα Προγράμματα σχετικά με το χρονοπρογραμματισμό και τις αξιολογήσεις που πρέπει γίνουν για να καλυφθούν οι απαιτήσεις των Κανονισμών προκειμένου να εκπονηθούν αξιολογήσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην αποτελεσματική υλοποίηση των Προγραμμάτων,
- ✓ συντονισμό για την αξιολόγηση κοινών δράσεων των ΕΠ του ΕΚΤ σε οριζόντιο επίπεδο,
- ✓ ενιαίες κατευθύνσεις, προδιαγραφές και αξιολογικά ερωτήματα προς τα Προγράμματα προκειμένου οι αξιολογήσεις για ομοειδείς δράσεις να εκπονηθούν με ενιαίο τρόπο και να παραχθούν συγκρίσιμα συμπεράσματα (π.χ. δράσεις ΕΚΤ+, χωρικών στρατηγικών, έξυπνης εξειδίκευσης κλπ), συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης κοινών προδιαγραφών στα τεύχη προκήρυξης των επιμέρους αξιολογήσεων,
- ✓ κατευθύνσεις για ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων προκειμένου να μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σε εθνικό επίπεδο (π.χ. επίπεδο Στόχου Πολιτικής/ ειδικού στόχου, συνέργειες Ταμείων και λοιπών χρηματοδοτικών μέσων κλπ),
- ✓ επισκόπηση των υποβληθέντων Σχεδίων Αξιολόγησης για ομογενοποίηση των αποτελεσμάτων/συμπερασμάτων,
- ✓ ενέργειες για την εξασφάλιση της πληροφορίας που είναι απαραίτητη σε κάθε αξιολόγηση,

Ο συντονισμός του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάχυσης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων διασφαλίζεται και στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης.

3.2 Ρόλος εταίρων και ενδιαφερόμενων μερών

Η συμμετοχή των εταίρων στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης διασφαλίζεται με τη συμμετοχή τους και το ρόλο τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Η Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει το αρχικό Σχέδιο Αξιολόγησης και κάθε αναθεώρησή του στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για παρατηρήσεις και σχόλια, δίνοντας εύλογο χρονικό διάστημα για να ενεργοποιηθεί η διαδικασία της διαβούλευσης με τα επιμέρους εμπλεκόμενα μέρη.

Η συμμετοχή των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, διασφαλίζεται κατά το στάδιο κατάρτισης, αναθεώρησης και υλοποίησης των Σχεδίων Αξιολόγησης από τους ίδιους τους εταίρους της Επιτροπής Παρακολούθησης, οι οποίοι θα πρέπει να ενεργοποιήσουν το δίκτυο επικοινωνίας με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς που εκπροσωπούν.

Πιο συγκεκριμένα, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη χρήση των αξιολογήσεων μπορεί να διασφαλίζεται μέσα από:

- Συμμετοχή τους στον προγραμματισμό μέσω της Επιτροπής Παρακολούθησης – Άτυπες συζητήσεις ή /και διαβούλευση στο χρονικό περιθώριο που προβλέπεται από τον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής παρακολούθησης
- Εξηγώντας τα οφέλη από τη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη σχολιάζουν τα αποτελέσματα των εν εξελίξει αξιολογήσεων
- Οργάνωση ομάδων εστίασης, ερευνών, δημοσκοπήσεων, ανατροφοδότησης σχετικά με τα αποτελέσματα (δικαιούχοι, διαχειριστική αρχή)
- Ομάδα εργασίας για τη διαχείριση των αξιολογήσεων (σχεδιασμός και διενέργεια αξιολογήσεων)

Με τον όρο "εμπλεκόμενα μέρη" (stakeholders) αναφερόμαστε σε «άτομα ή ομάδες ατόμων ή ακόμα και ιδρύματα, τα οποία έχουν άμεσα ή έμμεσα, υλικά ή όχι συμφέροντα στον τομέα που αξιολογείται». Ο παραπάνω ορισμός βοηθά στον προσδιορισμό των φορέων, σύμφωνα με πέντε ομάδες κριτηρίων σε επίπεδα όπως αυτό της λειτουργίας του φορέα (στρατηγικό, επιχειρησιακό), το γεωγραφικό (τοπικό, περιφερειακό, κλπ), το επίπεδο συμμετοχής του στη διαμόρφωση πολιτικής, την οικονομική του δύναμη, κα.

3.3 Ανεξαρτησία αξιολογητών

Η ανεξαρτησία των αξιολογήσεων στη νέα Προγραμματική περίοδο 2021-2027, διασφαλίζεται από τις Διαχειριστικές Αρχές με συντονισμό της ΕΥΣΣΑ, κατά τη διαδικασία προετοιμασίας των τευχών προκήρυξης των αξιολογήσεων κάθε Προγράμματος, καθώς και των σχετικών συμβάσεων ανάθεσης, από τις Αρχές που είναι αρμόδιες για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Προγραμμάτων. Για το λόγο αυτό, αλλά και για λόγους διασφάλισης της ποιότητας των παραδοτέων, κατά τη σύνταξη των προκηρύξεων θα διασφαλίζεται τουλάχιστον ότι οι υποψήφιοι Ανάδοχοι των αξιολογήσεων δεν θα εκπονούν αξιολογήσεις των ΕΠ 2021-2027, των οποίων είχαν αναλάβει το σχεδιασμό. Αντίστοιχα, οι ανάδοχοι που συμμετείχαν στο σχεδιασμό Στρατηγικών (RIS, ΟΧΕ, ΠΕΣΚΕ) δεν θα εκπονούν τις αξιολογήσεις των Στρατηγικών αυτών.

Σε κάθε περίπτωση, θα διασφαλίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ότι οι ανάδοχοι που συμμετείχαν στο σχεδιασμό ακόμα και επιμέρους δράσεων, δεν θα εκπονούν τις αξιολογήσεις των δράσεων αυτών.

3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης

Η ΕΥΣΣΑΕ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες των στελεχών των ΕΥ σε θέματα αξιολόγησης, διερευνά σε συστηματική βάση τις ανάγκες επιμόρφωσης κατά τον κύκλο ζωής των αξιολογήσεων και συντονίζει τη διενέργεια σεμιναρίων. Η ΕΥΣΣΑΕ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, καταρτίζει ετήσιο πλάνο σεμιναρίων με συγκεκριμένη θεματολογία ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες. Ομοίως, θα εξεταστούν οι ανάγκες κατάρτισης λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, όπως των Ενδιάμεσων Φορέων, των Δικαιούχων, των μελών των Επιτροπών Παρακολούθησης κ.α. Υπεύθυνη για την καταγραφή των αναγκών των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων είναι η κάθε ΔΑ, η οποία αποστέλλει τις ανάγκες στην ΕΥΣΣΑΕ, προκειμένου να διαμορφωθεί το ετήσιο πλάνο κατάρτισεων.

Τα σεμινάρια στοχεύουν στη δημιουργία μιας κοινής αντίληψης σε θέματα αξιολόγησης, στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, στην περαιτέρω κατάρτιση και εξειδίκευση των εμπλεκόμενων μερών, στην ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών, προκειμένου να εξασφαλισθούν οι πλέον κατάλληλοι όροι και προϋποθέσεις για την αποτελεσματική διεξαγωγή των αξιολογήσεων.

Ειδικότερα, μετά την καταγραφή των σχετικών αναγκών κατάρτισης κυρίως των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης, τα πεδία κατάρτισης ενδεικτικά αφορούν:

- ✓ την επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων και τεχνικών ανάλογα με το αντικείμενο της αξιολόγησης,
- ✓ τη διαμόρφωση των αξιολογικών ερωτημάτων και τη σύνδεσή τους με τα απαραίτητα δεδομένα που πρέπει να συλλεχθούν,
- ✓ τη συγγραφή των όρων της προκήρυξης,
- ✓ την παρακολούθηση και παραλαβή ποιοτικών αξιολογήσεων,
- ✓ την ενσωμάτωση των πορισμάτων της αξιολόγησης στα Προγράμματα.

Η διεξαγωγή των σεμιναρίων και η επιλογή των θεματικών πεδίων θα γίνεται ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνονται σε σχέση με το χρονοπρογραμματισμό των αξιολογήσεων. Ο βαθμός λεπτομέρειας και εστίασης θα διαμορφώνεται κατά περίπτωση.

Η ΕΥΣΣΑΕ και η ΕΥΣΕΚΤ μεριμνά για τη διενέργεια σεμιναρίων, σε συνεργασία με την ΜΟΔ ΑΕ βάσει του πλάνου καταρτίσεων κάθε έτους. Στο πλαίσιο αυτό, τον Φεβρουάριο του 2016 διοργανώθηκε σεμινάριο με θέμα «Σχεδιασμός και ανάθεση αξιολογήσεων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020» και τον Μάιο 2017 σεμινάριο με θέμα «Evaluation helpdesk 2014-2020» για τα στελέχη των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης. Μέσω του δικτύου αξιολόγησης που έχει δημιουργηθεί, θα συνεχίζονται οι καταρτίσεις των στελεχών που θα εμπλέκονται σε θέματα αξιολογήσεων.

3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων

Η διάχυση της πληροφορίας και των ευρημάτων των αξιολογήσεων καθώς και η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για τη βελτίωσή τους αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την Προγραμματική περίοδο 2021-2027. Η χρήση και διάχυση των αποτελεσμάτων ενδυναμώνει τόσο την ανεξαρτησία των αξιολογήσεων όσο και τη διαμόρφωση συστάσεων για την παραγωγή πολιτικής ή την αναθεώρηση των Προγραμμάτων.

Ένα βασικό βήμα είναι η τυποποίηση των ομάδων/χρηστών των αξιολογήσεων προς τους οποίους θα κατευθυνθεί η διάχυση της πληροφόρησης, καθώς και των εξειδικευμένων προϊόντων και δράσεων ανά ομάδα και ανά αξιολόγηση που είναι απαραίτητα για το σκοπό αυτό (π.χ. περίληψη με εστίαση στις ανάγκες της κάθε ομάδας χρηστών, παρουσιάσεις, φυλλάδια κλπ).

Η αναλυτική περιγραφή των παραπάνω ενεργειών για τη διάδοση των πορισμάτων των αξιολογήσεων είναι σκόπιμο να γίνει είτε στο πλαίσιο της προκήρυξης από την ίδια τη ΔΑ, είτε από τον αξιολογητή -στο πλαίσιο της σύμβασης του- σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος για κάθε αξιολόγηση.

Η διάδοση των αποτελεσμάτων κάθε αξιολόγησης θα γίνεται σε τρία επίπεδα:

- για τους εταίρους (μέλη Επιτροπών Παρακολούθησης) του κάθε Προγράμματος, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή μετά την ολοκλήρωση κάθε αξιολόγησης με ανάρτηση των τελικών παραδοτέων στο ΔΙΑΥΛΟ και συζήτηση στις Επιτροπές Παρακολούθησης.
- για τα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα γίνεται από τους φορείς που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης, οι οποίοι οφείλουν να ενεργοποιήσουν ένα δίκτυο επικοινωνίας με τους βασικούς φορείς/ ομάδες που εκπροσωπούν,
- για τους πολίτες και τις βασικές ομάδες χρηστών, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα γίνεται εξειδικευμένα με βάση συστηματοποιημένη πληροφορία που θα έχει προκύψει κατά τη διαδικασία εκπόνησης της αξιολόγησης και θα ανταποκρίνεται στις εξειδικευμένες ανάγκες της κάθε ομάδας χρηστών.

Πρόσθετες ενδεικτικές ενέργειες στις οποίες μπορεί να προβεί η Διαχειριστική Αρχή, ανάλογα με την φύση της κάθε Αξιολόγησης, είναι:

- για τους πολίτες και τις βασικές ομάδες χρηστών μπορεί να δοθεί η δυνατότητα σχολιασμών επί του τελικού κειμένου, γεγονός που εν δυνάμει μπορεί να εξελιχθεί σε πηγή περισσότερων απόψεων και πληροφοριών που θα συμβάλει ουσιαστικά στην ανατροφοδότηση των εκθέσεων Αξιολόγησης.
- παρουσίαση των ευρημάτων στο στελεχιακό πυρήνα της ΕΥΔ και της Περιφέρειας με στόχο τόσο την πλήρη και έγκυρη ενημέρωση τους για την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος όσο και την λήψη πιθανών αποφάσεων αναθεώρησης/ τροποποίησης με προτάσεις που προκύπτουν από τις Εκθέσεις αξιολόγησης, ιδιαίτερα όταν αυτές οι αξιολογήσεις είναι διαμορφωτικές (formative).
- ευρεία σύσκεψη με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για την παρουσίαση των Εκθέσεων της Αξιολόγησης.
- σύσκεψη ανά κατηγορία εμπλεκόμενων, εφόσον έχουν υπάρξει ευρήματα τα οποία αφορούν κυρίως την ανταπόκρισή αυτών των εμπλεκόμενων φορέων στην διαδικασία υλοποίησης.

Η διάδοση της πληροφορίας και των ευρημάτων των αξιολογήσεων θα γίνεται στη βάση τυποποιημένης φόρμας της επιτελικής σύνοψης κάθε αξιολόγησης, στην οποία θα πρέπει να περιγράφεται η διαδικασία, τα δεδομένα, τα ευρήματα, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις κάθε αξιολόγησης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα για δημοσιοποίηση. Περαιτέρω, η επιτελική σύνοψη θα δημοσιοποιείται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Για την έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με την προετοιμασία, την πορεία και τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων, έχουν προβλεφθεί τα παρακάτω εργαλεία:

- ✓ **Δίκτυο Αξιολόγησης**, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται η παρακολούθηση των βημάτων που αφορούν στην εκπόνηση των αξιολογήσεων των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 και η διάχυση των πορισμάτων των αξιολογήσεων μεταξύ των συμμετεχόντων.
- ✓ **Εσωτερική διαδικτυακή πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ**, μέσω της οποίας γίνεται η ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης των Προγραμμάτων για τις αξιολογήσεις και τα αποτελέσματά τους με βάση τα θέματα αρμοδιότητάς τους.
- ✓ **Ιστοσελίδα Προγράμματος Ήπειρος 2021 – 2027 www.espa-epirus.gr** όπου αναρτώνται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, οι επιτελικές περιλήψεις των αξιολογήσεων σε απλή γλώσσα, στα ελληνικά και στα αγγλικά, ανά ομάδα χρήστη.
- ✓ **Ιστοσελίδα για το ΕΣΠΑ 2021-2027 www.espa.gr**, όπου οι επιτελικές περιλήψεις των αξιολογήσεων του ΕΣΠΑ ανά ομάδα χρήστη αναρτώνται από την ΕΑΣ.

3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας

Η Στρατηγική διαχείριση ποιότητας αποτελεί βασικό στοιχείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κάθε αξιολόγησης και σε όλο τον κύκλο ζωής της, καθώς διασφαλίζει την εκπόνηση υψηλής ποιότητας αξιολογήσεων, την καλύτερη δυνατή χρήση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων και την μεγαλύτερη δυνατή διάδοση των αποτελεσμάτων σε όλους τους χρήστες.

Η Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν την Προγραμματική περίοδο 2021-2027 προβλέπεται να διασφαλίζει τις ακόλουθες αρχές:

Διαφάνεια (Transparency)

Η διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη προς τους φορείς που διενεργούν τις αξιολογήσεις και διαμορφώνει τις κατάλληλες συνθήκες για να ωθήσει τους εμπλεκόμενους να λάβουν υπόψη τους τα συμπεράσματα και να κάνουν χρήση των συστάσεων κάθε αξιολόγησης. Είναι κατά συνέπεια σκόπιμο όλες οι αξιολογήσεις να δημοσιοποιούνται και να είναι προσβάσιμες στο ευρύ κοινό. Η διαδικασία, τα δεδομένα, τα ευρήματα, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις κάθε αξιολόγησης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα για δημοσιοποίηση.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, η αρχή της διαφάνειας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Δημοσιοποίηση του κάθε φορά εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης κάθε Προγράμματος, το οποίο επανεξετάζεται σε ετήσια βάση προκειμένου να προσαρμόζεται στις νέες ανάγκες.
- Δημοσιοποίηση των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης.
- Δημοσιοποίηση της αξιολόγησης, καθώς και της έκθεσης σύνοψης των αποτελεσμάτων όλων των αξιολογήσεων κάθε Προγράμματος.

Ανεξαρτησία (Independence)

Οι αξιολογήσεις εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία κάθε αξιολόγησης από πολιτικές παρεμβάσεις και προτιμήσεις.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, η αρχή της ανεξαρτησίας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Διασφάλιση ότι οι εξωτερικοί αξιολογητές που θα εκπονήσουν τις αξιολογήσεις των Προγραμμάτων δεν είχαν συμμετάσχει στο σχεδιασμό των συγκεκριμένων Προγραμμάτων.
- Διασφάλιση ότι οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες.
- Διασφάλιση ότι οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη αυτονομία στην καταγραφή των ευρημάτων και τη διατύπωση των σχετικών πορισμάτων.

Ήθος (Ethics)

Κατά το σχεδιασμό μίας αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να διευθετούνται οι ηθικές προκλήσεις που ενδέχεται να προκύψουν. Οι αξιολογήσεις και οι αξιολογητές θα πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια όλων των εμπλεκόμενων σε μία αξιολόγηση, θα πρέπει να παρέχουν εχεμύθεια, ενώ οι συμμετέχοντες σε μία αξιολόγηση θα πρέπει να μην υπόκεινται σε εξωτερικές πιέσεις. Οι αξιολογήσεις δεν θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν προσωπικά ή άλλα συμφέροντα.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, η αρχή του ήθους ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Σαφή περιγραφή στους όρους της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης της λογικής, του σκοπού και του περιεχομένου της αξιολόγησης, των βασικών αξιολογικών ερωτημάτων, της ενδεχόμενης προτιμητέας μεθόδου αξιολόγησης και όλων των θεμάτων που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, προκειμένου οι δυνητικοί αξιολογητές να ενημερωθούν κατάλληλα για το τι απαιτείται από αυτούς, ώστε να σταθμίσουν τους δεοντολογικούς κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν.
- Σαφής όρος στους όρους της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης όσον αφορά στη δέσμευση κάθε αξιολογητή να παραμείνουν εμπιστευτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης μέχρι και την τελική παραλαβή της. Η συμφωνία εμπιστευτικότητας συμπεριλαμβάνει και τα στοιχεία που δίνονται ή συλλέγονται από τον αξιολογητή.

Ποιότητα (Quality)

Προκειμένου οι αξιολογήσεις να παρέχουν επικυρωμένα και αξιόπιστα συμπεράσματα που να είναι τεκμηριωμένα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πρότυπα ποιότητας, συμβατά με τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται διεθνώς, τα οποία επανεξετάζονται συστηματικά και προσαρμόζονται στις νέες ανάγκες.

Στο πλαίσιο στη προγραμματικής περιόδου 2021-2027, η αρχή της ποιότητας ενισχύεται μέσω της ενσωμάτωσης στους όρους της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης κριτηρίων ποιότητας για την

υποστήριξη του έργου των Επιτροπών Παρακολούθησης και παραλαβής των μελετών και τη διασφάλιση εκπόνησης αξιολογήσεων υψηλής ποιότητας στη βάση ενιαίων προκαθορισμένων κριτηρίων ποιότητας.

Χρησιμότητα (Utility)

Προκειμένου οι αξιολογήσεις να έχουν χρησιμότητα και τα συμπεράσματά τους να έχουν εφαρμογή, θα πρέπει να εστιάζουν στους χρήστες και να παρέχουν επίκαιρη και κατανοητή πληροφορία που να ανταποκρίνεται σε θέματα που τους ενδιαφέρουν, αλλά και να είναι συναφής με τα ερωτήματα που τίθενται για τη λήψη αποφάσεων. Η πληροφορία θα πρέπει να παρουσιάζεται με τρόπο κατανοητό προς τους χρήστες και να μεταφράζεται κατάλληλα τόσο σε όρους πολιτικής όσο και πρακτικής εφαρμογής.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, η αρχή της χρησιμότητας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Προσδιορισμός και τυποποίηση ομάδων χρηστών στο πλαίσιο κάθε αξιολόγησης, ενέργεια η οποία θα αποτελεί προϋπόθεση και αρχικό παραδοτέο του αξιολογητή και θα ενσωματώνεται στους όρους προκήρυξης κάθε αξιολόγησης.
- Διάδοση συμπερασμάτων και συστάσεων των αξιολογήσεων σε όλους τους χρήστες, στη βάση συγκεκριμένων προτάσεων από τον αξιολογητή ανά κατηγορία χρηστών, στο πλαίσιο της επιτελικής σύνοψης κάθε αξιολόγησης.

4. Αξιολογήσεις

ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων

4.1 Συνοπτικός πίνακας

Πίνακας 1: Συνοπτικός πίνακας αξιολογήσεων Προγράμματος

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος π/υ (€) (χωρίς ΦΠΑ)
1	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020	2 ^{ος} 2025	60.000
2	1η Αξιολόγηση εφαρμογής για την ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	12 ^{ος} 2025	40.000
3	Αποτίμηση Ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	12 ^{ος} 2025	60.000
4	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	2 ^{ος} 2027	54.000
5	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	2 ^{ος} 2027	-
6	2η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	6 ^{ος} 2027	60.000
7	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	2 ^{ος} 2028	54.000
8	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	2 ^{ος} 2028	-
9	Πολυθεματική αξιολόγηση επιπτώσεων των δράσεων ΕΚΤ+ του Προγράμματος Ήπειρος	5 ^{ος} 2029	60.000
10	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	5 ^{ος} 2029	60.000

Συμπληρωματικά η ΕΥΣΣΑΕ θα μεριμνήσει για την οριζόντια αξιολόγηση τομέων/κατηγοριών δράσεων, κατά τη διάρκεια της ΠΠ, όπως η αξιολόγηση επιπτώσεων των ΟΧΕ και τις RIS. Οι αξιολογήσεις αυτές θα προστίθενται στα Σχέδια Αξιολόγησης των Προγραμμάτων κατά τις αναθεωρήσεις τους.

4.2 Χρονοδιάγραμμα

Η διαδικασία των αξιολογήσεων του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027 προβλέπεται να είναι ενεργοποιημένη καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος, δεδομένου ότι είναι ένα δυναμικό εργαλείο διαχείρισης, με το οποίο εποπτεύεται η πρόοδος και εκτιμάται η επίπτωση μίας παρέμβασης. Ξεκινάει στο τέλος του 2024 με την αξιολόγηση επιπτώσεων του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020 και αναμένεται να ολοκληρωθεί με την αξιολόγηση επιπτώσεων στο τέλος του 2029. Στο παρακάτω σχηματικό χρονοδιάγραμμα φαίνεται αναλυτικά ο σχεδιασμός των αξιολογήσεων, σε σχέση και με τα χρονικά όρια που έχουν τεθεί για την κάλυψη των απαιτήσεων.

		2024				2025				2026				2027				2028				2029			
		A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ
1	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020																								
2	1η αξιολόγηση εφαρμογής για την ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027																								
3	Αποτίμηση Ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027																								
4	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας																								
5	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)																								
6	2η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027																								
7	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί																								
8	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)																								
9	Πολυθεματική αξιολόγηση επιπτώσεων των δράσεων ΕΚΤ+ του Προγράμματος Ήπειρος																								
10	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027																								

ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων

Πίνακας 2: Δελτία ταυτότητας αξιολογήσεων

α/α	1
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η αξιολόγηση επιπτώσεων και αποτελέσματος του Ε.Π., που προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί το 2024, έχει ως στόχο να αποτυπώσει τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των παρεμβάσεων και να εκτιμήσει το βαθμό που οι παρεμβάσεις αυτές συνέβαλαν στα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις, αναμενόμενες ή μη. Τελικό σκοπό θα έχει να διαπιστωθεί αν οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ήταν χρήσιμες και συνέβαλαν στην επίλυση των προβλημάτων που αρχικά στόχευαν.</p> <p>Το ζητούμενο από την εν λόγω αξιολόγηση εκτός από την κάλυψη των κανονιστικών υποχρεώσεων και τον έλεγχο της επίτευξης των τεθέντων στόχων και της ικανοποίησης των αναγκών, είναι η αποτίμηση της κατάστασης της Περιφέρειας Ηπείρου μετά την υλοποίηση του Ε.Π., σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο.</p> <p>Η συνολική αξιολόγηση των δράσεων του προγράμματος, θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη της Περιφέρειας μετά τη λήξη του Ε.Π. Ηπείρου 2014-2020, αφού θα συμβάλλει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μελλοντικά εμπεριστατωμένων παρεμβάσεων.</p>
Περιεχόμενο	<p>Η συνολική αυτή αξιολόγηση θα αφορά δηλαδή σε όλες τις επενδυτικές προτεραιότητες/ειδικούς στόχους (αφού θα συνοψίζει τα αποτελέσματα όλων των αξιολογήσεων και επιπλέον θα αξιολογεί αναλυτικά τις επιπτώσεις και τα αποτελέσματα των επενδυτικών προτεραιοτήτων/ειδικών στόχων) που δεν αξιολογήθηκαν ως προς τις επιπτώσεις σε οριζόντιες ή/και θεματικές αξιολογήσεις.</p> <p>Σύμφωνα με τις κανονιστικές δεσμεύσεις θα αξιολογηθεί τελικά ο τρόπος με τον οποίο τα ΕΔΕΤ συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων για κάθε άξονα προτεραιότητας, τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου Προγραμματισμού.</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ η αποτελεσματικότητα του Προγράμματος σε σχέση με την επίτευξη των στόχων που είχαν αρχικά τεθεί ✓ η αποδοτικότητα των στόχων του Προγράμματος που επιτεύχθηκαν σε σχέση με το κόστος τους ✓ η επίπτωση του Προγράμματος στους ωφελούμενους, αλλά και γενικότερα στην περιοχή ✓ η βιωσιμότητα του Προγράμματος και μετά τη λήξη του ✓ η καταλληλότητα του αρχικού σχεδιασμού του Προγράμματος σε σχέση με τις ανάγκες που όφειλε να καλύψει
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα:</u></p> <p>1. Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί;</p> <p><u>Επίπτωση:</u></p> <p>2. Ποια είναι τα επιθυμητά και μη επιθυμητά αποτελέσματα της παρέμβασης;</p>

	<p>3. Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν (αναμενόμενες και μη) μπορούν να αποδοθούν στην συγκεκριμένη παρέμβαση;</p> <p>4. Πώς οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις συνέβαλαν στη αύξηση του ΑΕΠ και της απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου;</p> <p><u>Βιωσιμότητα:</u></p> <p>5. Είναι η παρέμβαση συμβατή με μία βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων;</p> <p>6. Θα διατηρηθούν τα οφέλη που παράχθηκαν από την παρέμβαση και μετά την λήξη της χρηματοδότησης;</p> <p><u>Καταλληλότητα:</u></p> <p>7. Σε ποιο βαθμό ο σχεδιασμός της παρέμβασης ήταν κατάλληλος να αντιμετωπίσει τις ανάγκες;</p> <p>8. Σε ποιο βαθμό ο σχεδιασμός της παρέμβασης ήταν κατάλληλος να αντιμετωπίσει τις ανάγκες των ωφελούμενων;</p> <p>9. Υλοποιήθηκε η παρέμβαση όπως είχε σχεδιαστεί και αν όχι ποιοι οι λόγοι;</p> <p>10. Σε ποιο βαθμό η παρέμβαση λειτούργησε κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος;</p> <p><u>Αποδοτικότητα:</u></p> <p>11. Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατάλληλος για την υλοποίηση της παρέμβασης;</p>
Μέθοδος	Η μέθοδος που θα επιλεγεί να εφαρμοστεί είναι η «Theory based method». Θα γίνει συνδυασμός με ποσοτικές εκτιμήσεις για την επιβεβαίωση των συμπερασμάτων. Θα χρησιμοποιηθεί η ανάλυση στοιχείων δεικτών εκρών και αποτελέσματος του συστήματος παρακολούθησης, καθώς και η Βιβλιογραφική έρευνα – Στατιστική ανάλυση.
Δεδομένα	Όλοι οι κοινοί και ειδικοί δείκτες του Προγράμματος (σύμφωνα με το παράρτημα). Θα απαιτηθούν και δεδομένα που θα συλλεχθούν με τις παραπάνω μεθόδους, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σύνταξης της εν λόγω αξιολόγησης.
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η διεξαγωγή της αξιολόγησης θα γίνει από εξωτερικούς αξιολογητές.
Διάρκεια	<p>- Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης: 8 μήνες</p> <p>- Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2^ο του 2025</p>
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	2
Τίτλος αξιολόγησης	1η αξιολόγηση εφαρμογής για την ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Σκοπός και αντικείμενο της παρούσας αξιολόγησης είναι η εξέταση της εξέλιξης και των παραμέτρων υλοποίησης και διαχείρισης του Προγράμματος, προκειμένου να εκτιμηθεί η επιτευξιμότητα των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος. Με βάση αυτή την εκτίμηση, θα αξιολογηθεί η δυνατότητα και οι προοπτικές έγκαιρης επίτευξης των τιμών στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προγράμματος, προσδιορίζοντας και εξετάζοντας τους παράγοντες στους οποίους οφείλεται η ικανοποιητική, ή μη, εξέλιξη υλοποίησης του Προγράμματος.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα καλύψει το σύνολο των στόχων του Προγράμματος, τις Προτεραιότητες, τους Στόχους Πολιτικής και τους Ειδικούς Στόχους καθώς και όλα τα οριζόντια θέματα.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ η αποτελεσματικότητα, ✓ η αποδοτικότητα και ✓ η συνάφεια.
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>A. Αποτελεσματικότητα του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί; 2. Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των στόχων που έχουν τεθεί; 3. Σε ποιο βαθμό οι επιτευχθείσες εκροές και αποτελέσματα συνεισφέρουν στην επίτευξη των αντίστοιχων Ειδικών Στόχων του Προγράμματος; 4. Ποια τα συμπεράσματα και οι προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας; <p><u>B. Αποδοτικότητα του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιτεύχθηκαν οι τιμές-στόχου των δεικτών εκροών με το μικρότερο κόστος; 2. Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκής για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος; 3. Ποια τα συμπεράσματα και οι προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας; <p><u>Γ. Συνάφεια του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σε ποιο βαθμό οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Προγράμματος συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί; 2. Απαιτείται αναθεώρηση του Προγράμματος ώστε να επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα ή να εξυπηρετηθούν πιο αποτελεσματικά οι Ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος; 3. Εξακολουθούν οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων και οι στόχοι τους να είναι κατάλληλοι για την υλοποίηση και παρακολούθηση της προόδου του Προγράμματος και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων; 4. Ποιος ο βαθμός επίτευξης ειδικών Στόχων του Προγράμματος και του Πλαισίου Επίδοσης;
Μέθοδος	Η προσέγγιση και η μέθοδος είναι κυρίως ποιοτική, άμεση, εξωτερική και ολική ως προς το εύρος των δράσεων του Προγράμματος που θα αξιολογήσει. Θα γίνει ανάλυση στοιχείων δεικτών και υλοποίησης.
Δεδομένα	Σε ότι αφορά στα δεδομένα που απαιτούνται για τη διενέργεια και ολοκλήρωση της Αξιολόγησης, η ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος παρέχει τις τιμές των δεικτών. Ότι αφορά στις τιμές επίτευξης όλων των δεικτών αποτελέσματος που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του Προγράμματος, ο αξιολογητής μεριμνάει για τον προσδιορισμό τους, σε συνεργασία με την ΕΥΔ.

	Βασική πηγή παροχής πληροφορίας και στοιχείων είναι το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ).
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η διεξαγωγή της αξιολόγησης θα γίνει από εξωτερικό αξιολογητή.
Διάρκεια	- Διάρκεια εκπόνησης: 8 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 12 ^ο 2025
Εκτιμώμενος π/υ	40.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	3
Τίτλος αξιολόγησης	Αποτίμηση Ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας, αναφορικά με τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την προβολή και αναγνωρισιμότητα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027. Βασική επιδίωξη της αξιολόγησης είναι η βελτίωση της ποιότητας υλοποίησης των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας.
Περιεχόμενο	Αξιολόγηση των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας μέσω ανασκόπησης των δράσεων δημοσιότητας που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ η αποτελεσματικότητα, ✓ η αποδοτικότητα και ✓ η προβολή.
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σε ποιο βαθμό υπάρχει αναγνωρισιμότητα από το κοινό: του ΕΣΠΑ, του Προγράμματος, των πράξεων και του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης; 2. Γνωρίζουν οι ωφελούμενοι και οι δικαιούχοι του Προγράμματος τις πηγές πληροφόρησης των δράσεων του; 3. Είναι επαρκής η ενημέρωση, των ωφελούμενων και των δικαιούχων, για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα και για τους στόχους αυτών; 4. Τηρούνε οι Δικαιούχοι τις υποχρεώσεις τους, σχετικά με τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης;
Μέθοδος	Θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου σε δικαιούχους και ωφελούμενους του Προγράμματος για την αποτίμηση των ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας.
Δεδομένα	Απαιτούνται δεδομένα που θα συλλεγούν με ερωτηματολόγια το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σύνταξης της αξιολόγησης. Δείκτες όπως, αριθμός καταχωρίσεων, συχνότητα εκπομπών ραδιοφωνικού σποτ, συχνότητα προβολών τηλεοπτικού σποτ, αριθμός συμμετεχόντων ανά εκδήλωση, posts/videos για τα social media, χρονική διάρκεια διαδικτυακής διαφήμισης, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας, αριθμός ερωτημάτων Helpdesk, κλπ.
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η διεξαγωγή της αξιολόγησης θα γίνει από εξωτερικό αξιολογητή.
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> - Διάρκεια εκπόνησης: 8 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 12^ο 2025
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	4
Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται με την Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας έχοντας ως αντικείμενο την αποτίμηση των βασικών χαρακτηριστικών και των προκλήσεων που προκύπτουν σε περιφερειακό επίπεδο στην παροχή καθολικών, ποιοτικών και προσβάσιμων υπηρεσιών ΜΦΥ και ΠΦΥ.</p> <p>Η αξιολόγηση θα λάβει υπόψη της το σύνολο των παρεμβάσεων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται, αποτιμώντας και τη συμβολή τους στην Εθνική Στρατηγική, τον Οδικό Χάρτη και το Σχέδιο Δράσης για την Αποϊδρυματοποίηση και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ.</p>
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται με την Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά <u>ενδεικτικά</u> τις ακόλουθες δράσεις:</p> <p><i>Ενίσχυση υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενίσχυση Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας ▪ Ενίσχυση Κινητών Ομάδων Υγείας (KOMY) <p><i>Υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας (LTC)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δράση υποστήριξης μακροχρόνιας φροντίδας σε επίπεδο τοπικής κοινότητας ▪ Κατ' οίκον νοσηλεία (hospital at home) ▪ Υπηρεσίες κατ' οίκον πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας <p><i>Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού ΑΜΕΑ, ηλικιωμένων κ.λ.π.</i></p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Αποτελεσματικότητα ▪ Αποδοτικότητα ▪ Προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των ωφελούμενων; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι δράσεις; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής, του Οδικού Χάρτη και του Σχεδίου Δράσης για την Αποϊδρυματοποίηση; <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες των ωφελούμενων; <p><u>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά; εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ποια προβλήματα καταγράφηκαν στην πράξη; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p><u>Προστιθέμενη αξία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την παροχή καθολικών, ποιοτικών και προσβάσιμων υπηρεσιών ΜΦΥ και ΠΦΥ; ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση Στατιστική ανάλυση Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή. Οι προδιαγραφές θα είναι κοινές για όλες τις Περιφέρειες και θα εκπονηθούν από την ΕΥΣΕΚΤ
Διάρκεια	- Διάρκεια εκπόνησης: 9 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2 ^ο 2027
Εκτιμώμενος π/υ	54.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	5
Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η εκπόνηση μιας αξιολογικής έρευνας που με ολοκληρωμένο τρόπο θα αποτιμήσει την εφαρμογή των δράσεων που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων Κοινωνικής Οικονομίας & Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Η ανωτέρω αξιολόγηση θα έχει επίσης ως αντικείμενο την αποτίμηση των σχετικών παρεμβάσεων, υπό το πρίσμα της συμβολής τους στο Επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία.
Περιεχόμενο	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που ενισχύουν την ανάπτυξη, υποστήριξη του πεδίου και την προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καλύπτοντας βασικές ανάγκες του οικοσυστήματος. Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά ενδεικτικά τις ακόλουθες δράσεις: <ul style="list-style-type: none"> Δράσεις στήριξης υφιστάμενων ή νέων κοινωνικών επιχειρήσεων ΚΑΛΟ (επιχορήγηση για δημιουργία θέσεων εργασίας, για ίδρυση νέων επιχειρήσεων, δικτύωση, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, υποστήριξη λειτουργίας θερμοκοιτίδων, κλπ.)
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων ανάπτυξης, υποστήριξης και προώθησης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. και διαχρονικών αναγκών για την ανάπτυξη του πεδίου σε περιφερειακό επίπεδο; με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι περιφερειακές δράσεις κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης (όπου υλοποιήθηκαν); ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Επικαιροποιημένου Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός και υποστήριξε την ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος ευνοϊκού για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες του πεδίου; <p>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών

	<p>σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων;</p> <ul style="list-style-type: none"> ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά; εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο; ποιος ο βαθμός κάλυψης των διαχρονικών αναγκών του πεδίου; ποια η αξία της εταιρικής σχέσης και της συνεργασίας στην επίλυση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων με καινοτόμα προσέγγιση; ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση Στατιστική ανάλυση Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Οριζόντια Αξιολόγηση η οποία θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία.
Διάρκεια	- Διάρκεια εκπόνησης: 6 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2 ^ο 2027
Εκτιμώμενος π/υ	36.000€ πλέον ΦΠΑ, ήτοι 44.640,00€ περιλαμβανομένου ΦΠΑ
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	6
Τίτλος αξιολόγησης	2η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η 2η αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος έχει στόχο να διαπιστώσει την απόδοση των υλοποιούμενων δράσεων, το βαθμό υλοποίησης των αρχικών στόχων και την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος. Θα εξετάσει τον τρόπο υλοποίησης και διαχείρισής του, προκειμένου να υποστηριχθεί η ομαλή ολοκλήρωσή του.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο των ειδικών στόχων ανά Προτεραιότητα του Προγράμματος, καθώς και στους στόχους του Πλαισίου Επίδοσης.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ η αποτελεσματικότητα, ✓ η αποδοτικότητα, ✓ η συνοχή και ✓ η συνάφεια.
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Α. Αποτελεσματικότητα του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ποιος ο βαθμός ενεργοποίησης (εξειδικεύσεις, προσκλήσεις) και εφαρμογής (συμβάσεις, δαπάνες) του Προγράμματος; 2. Ποια είναι η αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΕΠ σε όρους αποτελεσματικότητας; Θεωρείται ικανοποιητική ή όχι; 3. Σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροής; Που εντοπίζονται σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση του ΕΠ; Σε ποιους παράγοντες οφείλονται οι καθυστερήσεις αυτές; 4. Με βάση τις ανωτέρω διαπιστώσεις προβλέπεται επίτευξη ή μη επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης που έχουν τεθεί; 5. Ποια τα συμπεράσματα και οι προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας; <p><u>Β. Αποδοτικότητα του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ποια η αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΕΠ σε όρους αποδοτικότητας ανά Ειδικό Στόχο; 2. Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκεί για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΕΠ; Εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος; 3. Ποια τα συμπεράσματα και οι προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας; <p><u>Γ. Συνάφεια του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σε ποιο βαθμό οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Προγράμματος συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί; 2. Απαιτείται αναθεώρηση του Προγράμματος ώστε να επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα ή να εξυπηρετηθούν πιο αποτελεσματικά οι Ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος; 3. Εξακολουθούν οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων και οι στόχοι τους να είναι κατάλληλοι για την υλοποίηση και παρακολούθηση της προόδου του Προγράμματος και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων; <p><u>Δ. Συνοχή του Προγράμματος</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Οι δράσεις κάθε ειδικού στόχου του Προγράμματος, λειτουργούν καλά από κοινού για την επίτευξη του; Οι ειδικοί στόχοι συμβάλλουν στους γενικούς στόχους του Προγράμματος;

	2. Οι ειδικοί στόχοι της παρέμβασης είναι συμβατοί με άλλες δράσεις, τομεακές και εθνικές πολιτικές στο πλαίσιο των οποίων υλοποιείται η παρέμβαση;
Μέθοδος	Η προσέγγιση και η μέθοδος είναι κυρίως ποιοτική, άμεση, εξωτερική και ολική ως προς το εύρος των δράσεων του Προγράμματος που θα αξιολογήσει. Θα γίνει ανάλυση στοιχείων υλοποίησης από το ΟΠΣ και ανάλυση αποτελεσμάτων υλοποίησης δράσεων του Προγράμματος.
Δεδομένα	Σε ότι αφορά στα δεδομένα που απαιτούνται για τη διενέργεια και ολοκλήρωση της Αξιολόγησης, η ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος παρέχει τις τιμές των δεικτών και στοιχεία για την υλοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (εντάξεις, συμβάσεις, δαπάνες). Ότι αφορά στις τιμές επίτευξης όλων των δεικτών αποτελέσματος που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του Προγράμματος, ο αξιολογητής μεριμνάει για τον προσδιορισμό τους, σε συνεργασία με την ΕΥΔ. Βασική πηγή παροχής πληροφορίας και στοιχείων είναι το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ).
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η διεξαγωγή της αξιολόγησης θα γίνει από εξωτερικό αξιολογητή.
Διάρκεια	- Διάρκεια εκπόνησης: 6 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 6 ^ο 2027
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	7
Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η εκπόνηση μιας αξιολογικής έρευνας που θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενεργητικών παρεμβάσεων του Περιφερειακού Προγράμματος που σχετίζονται με την προώθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης.
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται την προώθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης.</p> <p>Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά <u>ενδεικτικά</u> τις ακόλουθες δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων μετασχηματισμού, υποστηρίζοντας την επανένωση των παιδιών με την οικογένειά τους ή τη μετάβαση σε άλλες μορφές φροντίδας (Αναδοχή, ΣΗΔ εφήβων) ▪ Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης ▪ Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την αποϊδρυματοποίηση παιδιών (Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας) ▪ Ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής, για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης παιδιών που χρειάζονται εναλλακτική φροντίδα, και την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Αποτελεσματικότητα ▪ Αποδοτικότητα ▪ Προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των παιδιών; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι πιλοτικού χαρακτήρα δράσεις; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Πιλοτικού Προγράμματος <i>Εγγύηση για το Παιδί</i>; <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες των παιδιών και των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας; <p><u>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; ▪ σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ▪ ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το

	<p>σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά;</p> <ul style="list-style-type: none"> εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p><u>Προστιθέμενη αξία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών; ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; Πως προβλέπεται να συνεχίσουν οι δράσεις μετά την πιλοτική εφαρμογή;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση Στατιστική ανάλυση Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή. Οι προδιαγραφές θα είναι κοινές για όλες τις Περιφέρειες και θα εκπονηθούν από την ΕΥΣΕΚΤ
Διάρκεια	- Διάρκεια εκπόνησης: 9 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2 ^ο 2028
Εκτιμώμενος π/υ	54.000€ (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	8
Τίτλος αξιολόγησης	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενεργητικών δράσεων και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων του Προγράμματος που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την προώθηση στην απασχόληση, την προώθηση της ισότητας, κλπ. Η αξιολόγηση θα εστιαστεί σε γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και θα αποτιμήσει και τη συμβολή στους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων
Περιεχόμενο	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει: Α. το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων θετικής διάκρισης για γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες. Β. την οριζόντια διάσταση της ισότητας του φύλου στο σύνολο των δράσεων του ΕΚΤ+
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Προστιθέμενη αξία ▪ Αντίκτυπος
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, έλαβε υπόψη τη διάσταση του φύλου; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, έλαβε υπόψη την πολλαπλή ευαλωτότητα; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι δράσεις θετικής διάκρισης; Ποιες ανάγκες καλύπτουν; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο θέματα ισότητας; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων θετικής διάκρισης του Προγράμματος για τις γυναίκες; ▪ ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; <p>Αντίκτυπος</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποιος ο βαθμός συμμετοχής των γυναικών στις δράσεις; Συνάδουν με τις δημογραφικές στατιστικές ή άλλες μελέτες σχετικές με την ομάδα στόχο; ▪ ποια τα μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων υπέρ των γυναικών; Πως βιώνουν τα αποτελέσματα αυτά οι γυναίκες; Είναι βιώσιμα σε βάθος χρόνου; ▪ ο αναμενόμενος αντίκτυπος είναι μόνιμος; ▪ ποιες ανάγκες δεν καλύπτονται; ▪ διαπιστώνονται διαφορές στα οφέλη μεταξύ υπομάδων γυναικών; ▪ υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση των θετικών δράσεων; (δράσεις αποκλειστικά για γυναίκες) και αν ναι σε ποιους τομείς;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Οριζόντια Αξιολόγηση η οποία θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία
Εκτιμώμενος π/υ	54.000€ πλέον ΦΠΑ, ήτοι 66.960,00€ περιλαμβανομένου ΦΠΑ
Διάρκεια	- Διάρκεια εκπόνησης: 9 μήνες - Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2 ^ο 2028
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	9
Τίτλος αξιολόγησης	Πολυθεματική αξιολόγηση επιπτώσεων των δράσεων ΕΚΤ+ του Προγράμματος Ήπειρος
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι η ολοκληρωμένη αξιολόγηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
Περιεχόμενο	<p>Ειδικότερα, η αξιολόγηση αναφέρεται στην εκτίμηση των επιπτώσεων του Προγράμματος, ουσιαστικά διενεργώντας μια πολυθεματική αξιολόγηση αντικτύπου, η οποία θα καλύψει επιλεγμένες δράσεις που εμπίπτουν στους ακόλουθους ειδικούς στόχους:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 4.α Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας ▪ 4. γ Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, των ισότιμων συνθηκών εργασίας και της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων ▪ 4. δ Προώθηση της προσαρμογής εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργού και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιεινού και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία ▪ 4.στ Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες ▪ 4.η Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες ▪ 4.θ Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών ▪ 4.ι Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά ▪ 4. ια Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης

	<ul style="list-style-type: none"> 4. ιβ Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών <p>Για τις επιλεγμένες δράσεις θα εφαρμοστεί η αξιολόγηση επιπτώσεων με βάση τη θεωρία.</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> Συνάφεια/Συνοχή/Προστιθέμενη αξία Επιπτώσεις
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Συνάφεια</u></p> <ul style="list-style-type: none"> κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων ήταν ο πλέον κατάλληλος; σε ποιες ανάγκες ανταποκρίθηκαν οι δράσεις; σε ποιο βαθμό ο μηχανισμός της εταιρικής σχέσης έχει ενσωματωθεί στις δράσεις για την αναγνώριση και κάλυψη των αναγκών; <p><u>Συνοχή</u></p> <ul style="list-style-type: none"> κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός και υποστήριξε την συνολικά την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος; εντοπίζονται και πού σημαντικές αποκλίσεις στην υλοποίηση σε σχέση με τους αρχικούς στόχους; Ποιες είναι οι βασικές αιτίες; Ποιες υπήρξαν οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις; <p><u>Προστιθέμενη αξία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; με ποιον τρόπο η αποκτηθείσα εμπειρία από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση, αξιοποιούνται στο σχεδιασμό νέων δράσεων; αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; <p><u>Επιπτώσεις</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ποια τα μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Είναι βιώσιμα σε βάθος χρόνου; Τα βραχυχρόνια αποτελέσματα διαφέρουν από τα μακροπρόθεσμα; ποιες ουσιαστικές αλλαγές μπορεί να παρατηρηθούν σε σχέση με τους στόχους μετά την υλοποίηση των δράσεων; οι αλλαγές αυτές είναι μετρήσιμες; από ποιους παράγοντες επηρεάζονται; ποια είναι η σχέση αιτίου-αιτιατού για την παρατηρούμενη αλλαγή μετά την ολοκλήρωση των δράσεων; ποιοι είναι οι μηχανισμοί που δημιούργησαν τον αντίκτυπο; Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των μηχανισμών αυτών;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση Στατιστική ανάλυση Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies). Αξιολόγηση επιπτώσεων με βάση τη θεωρητική προσέγγιση (Theory Based Impact Evaluation)
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> Δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας Στοιχεία αξιολόγησης δράσεων του Προγράμματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία.
Διάρκεια	- Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης: 12 μήνες

	- Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 5 ^ο του 2029
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

α/α	10
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η αξιολόγηση επιπτώσεων του Προγράμματος εξετάζει τον τρόπο υλοποίησης και διαχείρισής του και τυχόν ενδεχόμενες αλλαγές που έχουν προκύψει και την επηρεάζουν. Εκτιμά την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος και τους παράγοντες επιτυχίας ή αποτυχίας του Προγράμματος. Τέλος, περιλαμβάνει σύνθεση των συμπερασμάτων όλων των αξιολογήσεων που εκπονήθηκαν για το Πρόγραμμα.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα καλύψει το σύνολο των στόχων του Προγράμματος, τις Προτεραιότητες, τους Στόχους Πολιτικής και τους Ειδικούς Στόχους καθώς και όλα τα οριζόντια θέματα.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ η αποτελεσματικότητα, ✓ η αποδοτικότητα, ✓ η συνοχή, ✓ η συνάφεια, ✓ οι επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων και ✓ η προστιθέμενη αξία.
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p><u>Αποτελεσματικότητα:</u></p> <p>12. Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί;</p> <p>13. Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος;</p> <p>14. Ποιος είναι ο βαθμός εφαρμογής του Προγράμματος, όσον αφορά στις συμβάσεις και στις δαπάνες;</p> <p><u>Αποδοτικότητα:</u></p> <p>15. Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατάλληλος για την υλοποίηση της παρέμβασης;</p> <p>16. Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του Προγράμματος αποδείχθηκαν κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος;</p> <p><u>Συνοχή:</u></p> <p>17. Επιτεύχθηκαν οι γενικοί στόχοι του Προγράμματος;</p> <p>18. Η εφαρμογή του Προγράμματος ήταν συμβατή με τομεακές και εθνικές πολιτικές;</p> <p><u>Συνάφεια:</u></p> <p>19. Σε ποιο βαθμό οι αξιολογήσεις οδήγησαν σε προτάσεις βελτίωσης των παρεμβάσεων; Ποιες ανάγκες υποστήριξης του Προγράμματος που δεν είχαν προβλεφθεί, προέκυψαν και καλύφθηκαν; Ποιες δεν καλύφθηκαν και για ποιο λόγο;</p> <p><u>Επιπτώσεις από την υλοποίηση των παρεμβάσεων:</u></p> <p>20. Ποια είναι τα επιθυμητά και μη επιθυμητά αποτελέσματα της παρέμβασης;</p> <p>21. Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν (αναμενόμενες και μη) μπορούν να αποδοθούν στην συγκεκριμένη παρέμβαση;</p> <p>22. Πώς οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις συνέβαλαν στη αύξηση του ΑΕΠ και της απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου;</p> <p><u>Προστιθέμενη αξία:</u></p>

	<p>23. Η συγχρηματοδοτούμενη παρέμβαση ενίσχυσε τις υπάρχουσες εθνικές πολιτικές; Σε ποιο βαθμό οι υποστηριζόμενες παρεμβάσεις εντάχθηκαν σε εθνικές πολιτικές;</p> <p>24. Σε ποιο βαθμό η παρέμβαση διέυρυνε τις ήδη υπάρχουσες δράσεις υποστηρίζοντας πεδία πολιτικής ή ομάδες στόχους που χωρίς την παρέμβαση δε θα είχαν υποστηριχτεί;</p> <p>25. Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν (αναμενόμενες και μη), εφόσον αυτές προέκυψαν, μπορούν να αποδοθούν στις παρεμβάσεις του Προγράμματος;</p> <p>26. Ποια η προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων σε επίπεδο Περιφέρειας;</p>
Μέθοδος	Θα γίνει συνδυασμός ποιοτικών - ποσοτικών εκτιμήσεων για την επιβεβαίωση των συμπερασμάτων. Θα χρησιμοποιηθεί η ανάλυση στοιχείων δεικτών εκρών και αποτελέσματος του συστήματος παρακολούθησης, η Βιβλιογραφική έρευνα – Στατιστική ανάλυση, καθώς και μέθοδοι που θα προταθούν από την αξιολογητική ομάδα.
Δεδομένα	Όλοι οι κοινοί και ειδικοί δείκτες του Προγράμματος και στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Θα απαιτηθούν και δεδομένα που θα συλλεχθούν με τις παραπάνω μεθόδους, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σύνταξης της εν λόγω αξιολόγησης. Επίσης, θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία από όλες τις προηγούμενες Αξιολογήσεις του Προγράμματος.
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η διεξαγωγή της αξιολόγησης θα γίνει από εξωτερικό αξιολογητή.
Διάρκεια	<p>- Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης: 8 μήνες</p> <p>- Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 5^ο του 2029</p>
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 € (χωρίς ΦΠΑ)
Βασικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης	Θα συμπληρωθεί με τα βασικά συμπεράσματα της αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή της, σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

Πίνακας 3: Ενδεικτικός πίνακας αξιολογήσεων

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
1	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων ΕΠ Ήπειρος 2014-2020	Επιπτώσεων	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΧΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	12 ^{ος} 2024	60.000		ΕΤΠΑ ΕΚΤ	
2	1η αξιολόγηση εφαρμογής για την ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	Εφαρμογής	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΑ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	12 ^{ος} 2025	40.000	Όλοι	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι
3	Αποτίμηση Ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	Εφαρμογής / Επιπτώσεων	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	12 ^{ος} 2025	60.000	Όλοι	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι
4	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	Εφαρμογής	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΣΥΝΟΧΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	2ος 2027	54.000	ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα	ΕΚΤ	4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού»

							με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.		
5	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	Εφαρμογής	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΣΥΝΟΧΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΕΥΣΕΚΤ	2 ^{ος} 2027	-	ΕΣΟ4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	ΕΚΤ	4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού»
6	2η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	Εφαρμογής	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΑ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	6 ^{ος} 2027	60.000	Όλοι	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι
7	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος Ήπειρος που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	Εφαρμογής	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΣΥΝΟΧΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	2 ^{ος} 2028	54.000	ΕΣΟ4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες ΕΣΟ4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της		4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού»

							<p>πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες: βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.</p>		
							<p>ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p>		
8	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων των Προγραμμάτων που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	Εφαρμογής	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΣΥΝΟΧΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ	ΕΥΣΕΚΤ	2ος 2028	-	<p>ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης: εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες: βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.</p> <p>Όλοι οι ειδικοί στόχοι της προτεραιότητας 4B για το ΕΚΤ+</p>		4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού»
9	Πολυθεματική αξιολόγηση επιπτώσεων των δράσεων ΕΚΤ+ του Προγράμματος Ήπειρος	Επιπτώσεων	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΣΥΝΟΧΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	5ος 2029	60.000	<p>ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της</p>	ΕΚΤ	4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού»

							αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας		
							<p>ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες</p> <p>ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων</p> <p>ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών</p> <p>ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά</p> <p>ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις</p>		

							<p>μειονεκτούσες ομάδες: βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.</p> <p>ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p>		
10	Αξιολόγηση επιπτώσεων δράσεων του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027	Επιπτώσεων	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΧΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ	5 ^{ος} 2029	60.000	Όλοι	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι

